

๑๕๗

หนทางไปสู่ความสุข
มักเต็มไปด้วยอุปสรรค

好事多磨

1

จ๊อจ๊อ 吱吱
เขี่ยน

หยกน้ำแข็ง
แป

๑๕๑๔ ดั่งรากหญ้าที่งอกขึ้น

คำนำสำนักพิมพ์

สวัสดิ์ค่ะคุณผู้อ่านที่รักทุกท่าน วันนี้สำนักพิมพ์อรุณมีเรื่องราวใหม่มานำเสนอทุกท่านอีกแล้วค่ะ กับเรื่อง 'หนทางไปสู่ความสุขมักเติมไปด้วยอุปสรรค'

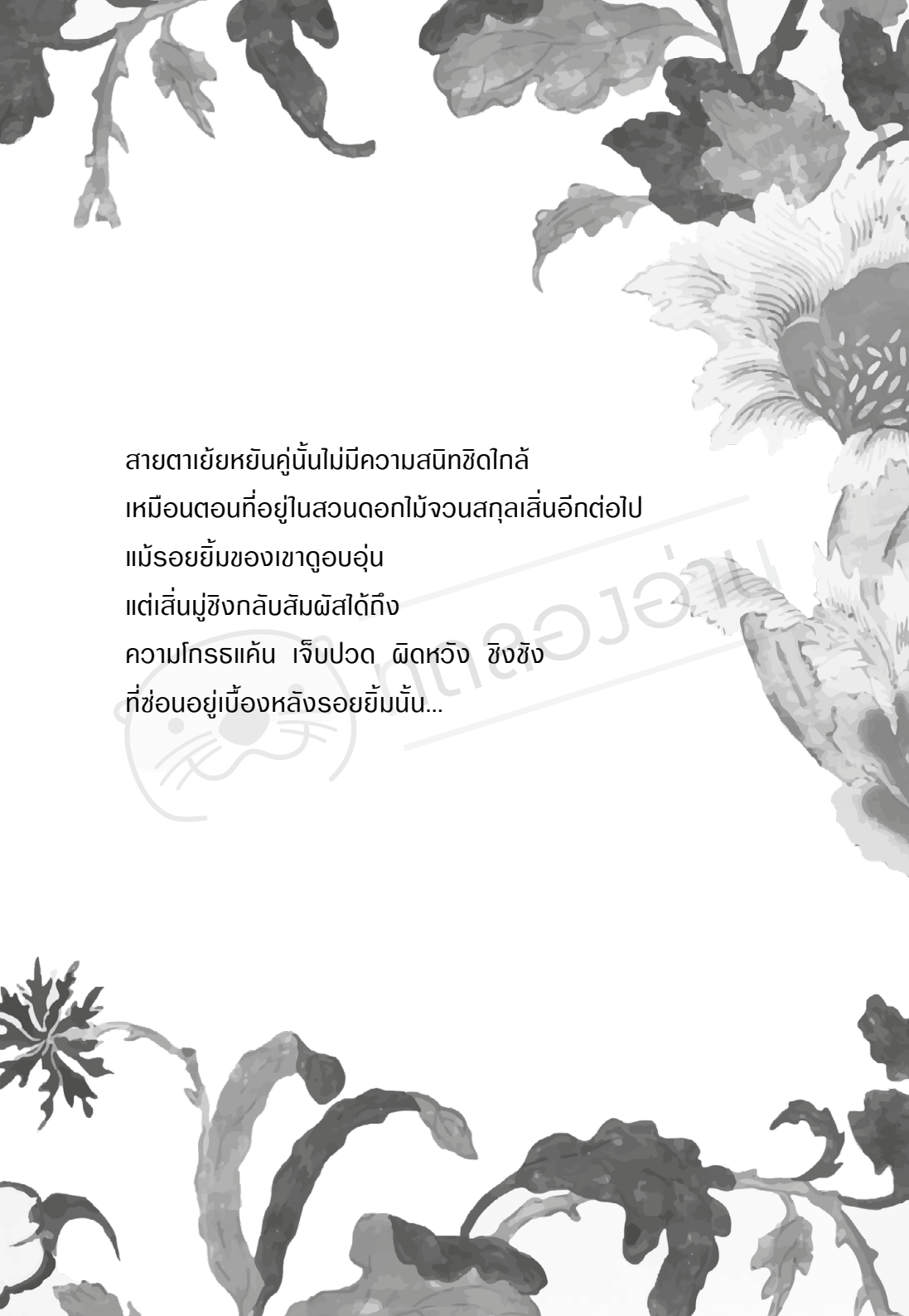
นิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องราวของ 'เส้นมูซิง' หญิงสาวผู้มาจากยุคปัจจุบัน แต่กลับต้องมาใช้ชีวิตอยู่ในยุคจีนโบราณที่ไม่คุ้นเคย กลายเป็นบุตรสาวของเสนาบดีกรมคลังแห่งราชวงศ์ต้าโจว

จุดเริ่มต้นความอลเวงเกิดขึ้น เมื่อนางเอกของเราเจอเข้ากับโจรที่มองว่านางเป็นแคंप่าว ตอนแรกนางก็คิดว่าเจ้าโจรผู้นั้นช่างตาต่ำลึนดี แต่ที่ไหนได้ คุณชายที่บังเอิญเข้ามาช่วยเหลือด้วยคุณธรรม ก็ยังมองว่านางเป็นป่าว นางเอกของเราได้แต่คิดว่าทำไมในโลกยุคโบราณถึงมีแต่คนตาต่ำกันนะ!

หลังจากนั้นความวุ่นวายต่างๆ ก็ตามมาอีกมากมาย สมกับชื่อเรื่อง 'หนทางไปสู่ความสุขมักเติมไปด้วยอุปสรรค' จริงๆ ค่ะ

เรื่องนี้มีทั้งหมด 5 เล่มจบ รับรองว่าออกอย่างต่อเนื่อง ไม่มีชักช้าให้คุณผู้อ่านต้องรอนานแน่นอน อย่าลืมติดตามเรื่องราวสนุกสนานของนางเอกของเรานะคะ รับรองว่าสนุกจนหยุดอ่านไม่ได้เลยล่ะ

อรุณ

สายตาเขี่ยหยินคุณั้นไม่มีความสนิทชิดใกล้
เหมือนตอนที่อยู่ในสวนดอกไม้จวนสกุลสิ้นอีกต่อไป
แม้รอยยิ้มของเขาดูอบอุ่น
แต่เส้นมู่ซิงกลับสัมผัสได้ถึง
ความโกรธแค้น เจ็บปวด ผิดหวัง ซิงซิง
ที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังรอยยิ้มนั้น...

1

บุตรีตระกูลสิ้น

สิ้นมุขัง¹ ได้กลิ่นหอมจางๆ จากดอกอวี๋จ่าน¹ นางลืมตาขึ้นอย่างว่าง่วงนอน
นอกมุ้งผ้าไหมเขียวเขียวสีเหลืองห่าน² มีแสงสีทองเรืองรองจาก
โคมไฟทำจากเขาแพะอันจี๋วแบบวังหลวงที่วางอยู่บนม้านั่งตัวเล็กสีดำ
เคลือบเงาเตี้ย สะท้อนผ้าม่านสีแดงจัดให้แลดูราวกับแสงอาทิตย์
ยามอัสดง

สิ้นมุขังอาลัยความนุ่มสบายอบอุ่นของผ้าห่มจึงพลิกตัวและหลับตา
ลงอีกครั้ง

ใครบางคนเรียกสิ้นมุขังเสียงนุ่ม “คุณหนู ยามเหมา³ แล้ว
ตื่นเถิดเจ้าค่ะ”

สิ้นมุขังไม่สนใจ เอาผ้าห่มคลุมศีรษะ คนที่เรียกนางก็ไม่บังคับ
เพียงยืนนิ่งๆ รอข้างเตียง

สิ้นมุขังนอนต่อได้เพียงครู่เดียวก็รู้สึกผิด นางเลิกผ้าห่มลุกขึ้น

¹ อยู่ในตระกูลลิ้ว มีถิ่นกำเนิดในจีนตะวันออกเฉียงใต้

² โทนสีเหลืองอบอุ่น เหลืองอ่อนๆ

³ หมายถึง เวลาช่วง 5.00 - 6.59 น.

พูดเสียงจาง “ลั่วเหมย เหตุใดเจ้าจึงตรงเวลาราวกับนาฬิกากลไก
ร้องบอกเวลานักนะ”

มุ้งผ้าไหมเขียวเขียวถูกนำไปแขวนกับตะขอสีเงิน สตรีที่ยืนอยู่
หน้าเตียงสวมเสื้อปีแย่⁴ สีฟ้าอมเขียว อายุราวสิบเจ็ดสิบแปดปี ใบหน้า
ขาวลออ คิ้วโก่งเรียวบาง แม้ไม่ได้สวยพริ้งเพริศ แต่กลับดูอ่อนโยน
นุ่มนวล มองแล้วทำให้คนสบายอารมณ์ นางคือลั่วเหมย สาวใช้รุ่นใหญ่
ในเรือนของเสียนมู่ซิง

คำบ่นของเสียนมู่ซิงทำให้นางต้องเฝ้าปากกลั่นหัวเราะพลางหมุนตัว
ไปแขวนม่านสีแดงสดขึ้น ทำให้แสงจ้ำจาวปรอทพุ่งเข้ามาสาดส่องห้อง
เตียงปาญู⁵ สีดำเคลือบเงาประดับเปลือกหอยมุกหลังใหญ่ราวกับธารน้ำ
สีเงิน

สาวใช้รุ่นเยาว์วัยยังไม่ปล่อยผมสองคนหอบเอาเสื้อกันหนาว
แบบผ่าอกตัดจากผ้าไหมสีขาว กระโปรงผ้าไหมยกดอกของทางโจว
สีขาวจับจีบ กับเสื้อคลุมแขนกระบอกสีแดงแวววาวปักลายดอกอวี้หลาน⁶
สีขาวเข้ามา

ลั่วเหมยยิ้ม “คุณหนู บ่าวสวมเสื้อให้นะเจ้าคะ”

“ไม่ต้อง ๆ” เสียนมู่ซิงรีบส่ายหน้า “ข้าทำเองได้”

ลั่วเหมยปรนนิบัติอยู่ข้างกายนางมาเจ็ดปี คุ่นชินกับกิจวัตรประจำวัน

⁴ หรือ ‘เสื้อกั๊ก’ เป็นที่นิยมในราชวงศ์หยวนและราชวงศ์หมิง ได้รับการออกแบบ
และสร้างขึ้นโดย ‘ฉาปี้’ จักรพรรดินีแห่งกุบไลข่านและผู้ก่อตั้งราชวงศ์หยวน ถูกสวมใส่
โดยจักรพรรดินีราชวงศ์หยวนหลังจากเข้าสู่ที่ราบภาคกลาง จึงได้รับความนิยมอย่างมาก

⁵ เครื่องเรือนจีนโบราณหรูหราที่นอกจากตัวเตียงจะยกขึ้นสูงจากพื้นแล้ว ยังสร้าง
ให้มีลักษณะเป็นเหมือนห้องสำหรับวางเตียงหนึ่งหลังเอาไว้ด้านในโดยเฉพาะ และมีการ
แกะสลักแผ่นไม้ที่ติดกันทุกด้านอย่างสวยงาม

⁶ ดอกแมกโนเลีย *Magnolia denudata*, Lilytree หรือ Yulan *Magnolia*
สกุลแมกโนเลีย เป็นพืชดอกในวงศ์จำปีที่มีด้วยกันทั้งหมดราว 210 สปีชีส์ มีถิ่นกำเนิด
ในภาคกลางและตะวันออกของจีน

ของนางราวกับฝ่ามือตนเอง เมื่อได้ยินนางพูดเช่นนั้น หญิงสาวจึงยิ้ม ก่อนจะนำสาวใช้รุ่นเยาว์สองคนย่อตัวทำความเคารพแล้วถอยออกไป

มานสีแดงสดถูกปล่อยลงมาอีกครั้ง ทำให้ภายในห้องเตียงปาฐ์ กลับมามีแสงสว่างเช่นเดิม

เส้นมูซึ่งถอนหายใจพลางลุกขึ้นเปลี่ยนเสื้อผ้าเสียงดังสวบสวบ ในคันท้องสำริดบนฐานไม้จ๊อบถ่าน⁷ แกะสลักขนาดสูงเท่าตัวคนตรงมุมเตียง ก็สะท้อนภาพของตรุณีน้อยผู้งดามราวภาพวาดออกมา

เส้นมูซึ่งมองตรุณีน้อยในคันท้องแต่งตัวพลางยื่นนิ้วเข้าไปแตะเบา ๆ ด้วยอาการลังเล

สาวน้อยในคันท้องยื่นนิ้วมาแตะกับเส้นมูซึ่งดูเฉยๆ

เส้นมูซึ่งหลุดซ้ำ

เรื่องนี้พูดออกไปผู้ใดจะเชื่อ

เมื่อเจ็ดปีก่อนนางยังคงเป็นหญิงสาวในเมืองหลวงที่ต้องเหนื่อยยาก ปากกัดตีนถีบอยู่ในสังคมนางานไปพร้อม ๆ กับตะเกียกตะกายไขว่คว้าหาโอกาสเพื่อความก้าวหน้าอย่างไม่มีที่สิ้นสุด แต่พอเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์ นางกลับกลายเป็นบุตรสาวของเส้นเงิน เสนาบดีกรมคลัง แห่งราชวงศ์ต้าโจว มหาบัณฑิตแห่งพระตำหนักจินเฉิน⁸ เก้าฝ่อมสามมว

⁷ มีชื่อเรียกภาษาไทยว่า ไม้จันทร์แดง หรือประดู่รัตนันท์ เป็นไม้เขตร้อน เนื้อแน่นหนัก สีโทนดำม่วงหรือดำแดง ลายละเอียดเหมือนเส้นผม ด้วยความที่หายากและโตช้ามาก จึงมีราคาแพง นิยมใช้ทำเครื่องเรือนในสมัยราชวงศ์ชิง

⁸ จักรพรรดิแห่งราชวงศ์หมิง ทรงแต่งตั้งคณะบัณฑิตที่มีตำแหน่ง 'ต้าเสวี่ชื่อ' หรือ 'มหาบัณฑิต' จากสำนักราชบัณฑิตยสถาน ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและรับผิดชอบงานเลขาธิการ จนกระทั่งรัชสมัยจักรพรรดิหงซีแห่งราชวงศ์หมิง ต้าเสวี่ชื่อมีอิทธิพลมากขึ้น อาจได้ควบตำแหน่ง 'ไท่ซือ' (มหาราชอาจารย์) หรือ 'ไท่เป่า' (มหาดวงครุฑ) ซึ่งเป็นตำแหน่งขุนนางชั้นหนึ่งชั้นสูง หรือตำแหน่งช่างของทหกรรมซึ่งเป็นขุนนางชั้นสอง ทำให้โดยพฤตินัยมีอำนาจเหนือทหกรรมที่เป็นฝ่ายบริหาร หน้าที่หลักคือ ตรวจจฎีกา กลับกรอง แล้วลงมติตามสมควร ซึ่งสมาชิกอาวุโสสุดเรียกกันทั่วไปว่า 'โส่วฝู่'

สวมเสื้อกันหนาวผ้าทอลายกับกระโปรงผ้าทอยกดอก อาศัยอยู่ใน
เรือนเล็ก...

คิดถึงตรงนี้เส้นมูซิงก็อดถอนหายใจไม่ได้

นางเข้าใจว่าตนเองจดจำใบหน้าของคนขับที่กำลังเมาหายไป
ตลอดกาล ผู้ใดจะรู้ว่าเพียงเจ็ดปี นางไม่เพียงจำใบหน้าของคนร้ายไม่ได้
แม้แต่ลักษณะของบิดามารดาผู้ให้กำเนิดของตนยังค่อยๆ เลือนไปกับ
สายธารแห่งกาลเวลา เหลือไว้เพียงความรู้สึกกบอูน

“มนุษย์คงเป็นสิ่งมีชีวิตที่ปรับตัวได้เก่งที่สุดในโลกแล้ว” เส้นมูซิง
จึงงำกับตัวเอง ตามมองรอยยิ้มหวานของคนในคันฉ่อง ก่อนเรียกแล้วเหมย
ด้วยเสียงที่ตั้งขึ้น

ม่านสีแดงสดถูกเลิกขึ้นทันที โคมไฟวังกระจกแปดเหลี่ยมห้อยฟู
ระย้าแดงที่แขวนอยู่บนเพดานสีฟ้าอมเขียวทำให้เบื้องหน้าของเส้นมูซิง
สว่างไสว

เส้นมูซิงเดินยืมเข้าไปในห้องอาบน้ำที่อยู่ด้านหลังห้องเตียง สาวใช้
ชั้นสองที่ชื่ออิงเฟินในเรือนของนางกำลังถกแขนเสื้อขึ้นเพื่อใช้ข้อศอก
ทดสอบอุณหภูมิน้ำให้คุณหนูของตน

เห็นเส้นมูซิงเข้ามา อิงเฟินก็เรียกยิ้มๆ “คุณหนู น้ำกำลังพอดี
เลยเจ้าค่ะ”

เส้นมูซิงยิ้มลงพงกศีรษะให้นาง

อิงเฟินนำสาวใช้ทำหน้าที่ตักน้ำสองคนย่อตัวทำความเคารพแล้ว
ถอยออกไป ปล่อยให้เส้นมูซิงอยู่ภายในห้องเพียงลำพัง

ห้องอาบน้ำนี้ทำขึ้นตามความประสงค์ของเส้นมูซิง ใช้ฉากกั้น
สูงจากพื้นจรดเพดานหลายบานมาแบ่งให้ห้องเป็นสัดส่วนมากขึ้น มีพื้นที่
วางกระโถน พื้นที่วางอ่างล้างหน้า และพื้นที่วางอ่างไม้แช่น้ำ

เส้นมูซิงใช้ขนแผงคอกหมูป่าจุ่มผงขัดฟันเพื่อสีฟัน จากนั้นใช้สบู่

กลิ่นดอกกุ้ยฮวา⁹ ล้างหน้า แล้วออกมานั่งหน้าโต๊ะเครื่องแป้งแบบคันฉ่อง สามบานแกะสลักสีดำเคลือบเงาข้างเตียง ค้นเอาตลับเครื่องเคลือบลงยา¹⁰ รูปทรงผลเถาจิว¹¹ ขนาดเท่าฝ่ามือออกมาจากบรรดากระปุกและขวด ละครานตามากมายมาเปิด ใช้ปลายนิ้วแตะไขผึ้งสีผลซึ่ง¹² ปริมาณเท่า เม็ดถั่วเหลืองมาเกลี่ยบนมือก่อนทาหน้า กลิ่นดอกไม้¹³ หอมจาง ๆ ฟุ้งกระจายทั่วห้องทันที

สิ่งนี้คือ 'ไขผึ้งจี๋เซียง' กรมวังใช้ใบจิวเก็ง¹⁴ จากเครื่องบรรณาการ หลิงหนานมาทำให้เหล่าสนมนางในใช้โดยเฉพาะ ชั้นที่น้อยแอบนำออกมา ขายให้ร้านเครื่องประทีปโฉมยังได้กล่องละสองตำลึงเงิน หากของ

⁹ ดอกหอมหมื่นลี้ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Osmanthus fragrans* หรือสารภีฝรั่ง หรือสารภีอังกา เป็นพืชในวงศ์มะลิ มีถิ่นกำเนิดแถบเทือกเขาหิมาลัยและจีน กระจายพันธุ์ไปทางใต้ของญี่ปุ่นและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นิยมปลูกเป็นไม้ประดับ ในประเทศจีน ใช้ดอกหอมหมื่นลี้ผสมในชาเพื่อเพิ่มกลิ่นหอมและใช้ทำแยม เค้ก และไวน์

¹⁰ เครื่องเคลือบฟาหลางฉี 'ฟาหลาง' หรือการลงยา (Enamel) กำเนิดขึ้นในโลกตะวันตก โดยใช้ฟริต (Frit ผงแก้วผสมออกไซด์โลหะต่าง ๆ) ผสมกับน้ำเป็นยาสี นามาเขียนลงบนภาชนะโลหะ ถ่ายทอดเข้าสู่เมืองจีนในปลายยุคสมัยหยวน เมื่อถึงยุคสมัยหมิงเทคโนโลยีนี้ได้รับการพัฒนาจนปรับให้เข้ากับท้องถิ่น โดยเรียกชื่อเป็นทางการว่า 'การลงยาฟาหลางบนทองแดง' ซึ่งก็คือ 'จิ้งไห่หลัน' (Cloisonne) อันโด่งดังที่เป็นชื่อเรียกทั่วไปในยุคหลัง

¹¹ ลูกท้อหรือลูกพีช ชื่อวิทยาศาสตร์ *Prunus persica* ผลสุกมีสีแดง เป็นผลไม้เมืองหนาวที่มีต้นกำเนิดอยู่ในประเทศจีน มีอิทธิพลกับความเชื่อในวัฒนธรรมจีนเป็นอย่างมาก ถือว่าลูกท้อเป็นสัญลักษณ์ของการมีอายุยืนยาวและความเป็นอมตะ และลูกใช้เป็นตัวแทนของเทพเจ้าไซ่วในสามเทพแห่งดวงดาวของลัทธิเต๋า ฝู ลู่ ไซ่ว หรือที่คนไทยคุ้นเคยกับชื่อ ฮก ลก ซัว ในภาษาจีนสำเนียงแต้จิ๋ว นอกจากนี้ ลูกท้อยังหมายถึงฤดูใบไม้ผลิและความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากดอกท้อจะบานในเดือนมีนาคมซึ่งเข้าสู่ฤดูใบไม้ผลิหลังผ่านพ้นฤดูหนาวที่แห้งแล้ง

¹² สีเนื้อ สีครีม หรือสีส้มอมเหลืองอ่อน ๆ

¹³ ดอกมะลิ

¹⁴ เป็นเมฆกอกชนิดที่นำมาทำน้ำมันมะกอก เป็นพืชท้องถิ่นในแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เป็นไม้ยืนต้น ลำต้นออกสีเทาออกขาวนวล ต้นโค้งงอ ดอกสีขาวครึ่งขนาดเล็ก มีกลิ่นหอม ผลเล็กเท่านิ้วหัวแม่มือ ผลดิบสีเขียว ผลสุกเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดงหรือสีม่วง

ไปถึงตลาด สามารถขายได้ถึงห้าตำลึงเงิน ใช้ได้นานที่สุดหนึ่งเดือน ราคาข้าวสารราชวงศ์ดำใจปัจจุบันสี่¹⁵ ละไม่เกินเก้าเฟิน¹⁶...พูดเช่นนี้จะเห็นได้ว่าชีวิตของนางออกจะหรรษาฟุ้งเฟ้ออยู่บ้าง

เส้นมูซิงยี่ม และมองเห็นลั่วเหมยเรียกหมิงเสี๋ยเข้ามาผ่านทาง คั่นฉ่อง

หมิงเสี๋ยเป็นสาวใช้ที่มีหน้าที่หิวผมให้เส้นมูซิงโดยเฉพาะ นางเป็นคนรูปร่างอ้วนเตี้ย พูดจาซื่อๆ แต่มีไม้กลับคล่องแคล่วดีมาก ซึ่งความสามารถเฉพาะตัวนี้ทำให้นางได้มาทำงานที่เรือนของเส้นมูซิง ด้วยค่าแรงระดับสาวใช้ชั้นสาม

หมิงเสี๋ยพาสาวใช้รุ่นเยาว์วัยยังไม่ปล่อยผมสองคนเข้ามาด้วย นางยี่มแล้วคารวะเส้นมูซิง รับเอาผ้าไหมสีขาวผืนใหญ่ในมือสาวใช้รุ่นเยาว์ มาคลุมไหล่ให้เส้นมูซิง จากนั้นจึงเปิดกล่องเครื่องสำอางบนโต๊ะ เลือก หวีไม้หวงหยาง¹⁷ แกะสลักอันหนึ่งออกมาเริ่มหิวผมให้

ก่อนรวบผม หมิงเสี๋ยใช้หวีไม้หวงหยางสาងผมให้เส้นมูซิง หนึ่งพันหน และนัดหนังศีรษะอีกหนึ่งเคอ¹⁸ ตามคำสั่งของหลี่ซื่อ¹⁹ มารดาคนปัจจุบันของเส้นมูซิง ว่ากันว่าการทำงานเช่นนี้จะช่วยให้เส้นผม ค้ำกลับ...

เส้นมูซิงมองใบหน้ารูปผลแดงขาวผุดผ่องดูจืดจางในคั่นฉ่อง แล้วเปลอนนิ่งงัน

¹⁵ หน่วยซึ่งน้ำหนักของเงินสมัยราชวงศ์ซ่ง เทียบกับมาตรฐานน้ำหนักในปัจจุบัน 1 ลือ เท่ากับ 59.2 กิโลกรัม

¹⁶ หน่วยเงินของจีน

¹⁷ ต้นมืออกซู่ต ไม้กลุ่มบอนไซที่เป็นพุ่มเตี้ย นิยมนำมาแกะสลักเป็นเทวรูปเพื่อบูชา

¹⁸ 1 เคอ เท่ากับ 15 นาที

¹⁹ คำเรียกต่อท้ายนามสกุลของสตรีที่แต่งงานแล้ว

บิดาคนปัจจุบันของนางคือเสิ่นเงิน นามรองชื่อหมิง เป็นชาวอำเภอ ไท่ซาง มณฑลเจียงซู ที่มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานเร็ว เป็นจิ้นซือ สองรายการ²⁰ ในปีหย่งเตอที่สิบ ส่วนมารดา หลี่ซือ เป็นคนอำเภอ เซียงซาน มณฑลเจ้อเจียง บิดามารดาของทั้งสองอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน รับประทานอาหารที่กว้างชืดด้วยกัน จึงตกลงปลงใจเกี่ยวดองเป็นญาติกัน แต่บิดาของเสิ่นเงินด่วนจากไปก่อนวัยอันควร เสิ่นเงินได้ครอบครองของพ่อตา ช่วยอุปการะทำให้เขาสามารถร่ำเรียนจนสำเร็จ สองสามีภรรยาจึงรักใคร่ ผูกพันกันมาก

เพียงแต่สมัยหนุ่มเสิ่นเงินไม่มีโชคด้านงานราชการ ขึ้นสามลงสาม ทำให้หลี่ซือต้องวิ่งตามเขาไปทั่วทุกสารทิศ บุตรชายสี่บุตรสามไม่เคยได้อยู่กับที่ จวบจนปีชิงอันที่สิบห้า เสิ่นเงินจึงได้รับตำแหน่งผู้ว่าการ มณฑลที่ซานตง และมีบุตรสาวคนสุดท้ายท้อง เนื่องจากถือกำเนิดในวันที่เก๊า อิกทั้งร่างกายอ่อนแอมาก จึงต้องตั้งชื่อตามโพธิสัตว์กวนอินด้วยการ ตั้งชื่อเล่นให้ว่า ‘จี้เจี๋ย’²¹

ตอนอายุห้าขวบจี้เจี๋ยก็เกิดล้มล้มหายตายกระแทกบนพื้นหิมะ หมดสติไปเจ็ดวันเจ็ดคืนจึงฟื้น... ส่วนชื่อ ‘มุซิง’ นี้ได้มาเมื่อนางอายุ แปดขวบซึ่งเป็นวัยเริ่มเล่าเรียน เสิ่นเงินตั้งใจเชิษุหลิววี่ บัณฑิต

²⁰ ระบบการสอบเข้ารับราชการของจีนที่เรียกว่า ‘เคอจวี’ ในสมัยราชวงศ์ชิงเริ่มจากรดับอำเภอหรือจังหวัด (ถงซือ) ผู้สอบได้เรียกว่า ‘ซือไฉ’ จึงมีสิทธิ์เข้าร่วมสอบระดับมณฑล (เซียงซือ) มักจัดสอบในฤดูใบไม้ร่วง จึงเรียกอีกชื่อว่า ‘ซือซือ’ ผู้สอบได้เรียกว่า ‘จวีเหริน’ อันดับหนึ่งของจวีเหรินเรียกว่า ‘เจี้ยหยวน’ จากนั้นเข้ามาสอบในเมืองหลวง (ฮู่ซือ) มักจัดสอบในฤดูใบไม้ผลิ จึงเรียกอีกชื่อว่า ‘ฮุนซือ’ ผู้ที่สอบผ่านเรียกว่า ‘กั๋งซือ’ อันดับหนึ่งเรียกว่า ‘ฮู่หยวน’ สุดท้ายจึงเป็นการสอบวังหรือการสอบหน้าพระที่นั่ง (เตี้ยนซือ) ผู้สอบได้เรียกว่า ‘จิ้นซือ’ อันดับหนึ่งเรียกว่า ‘จ่วงหยวน’ อันดับสองเรียกว่า ‘ปั้งเหยียน’ และอันดับสามเรียกว่า ‘ทันฮวา’ ผู้ที่สอบผ่านระดับเมืองหลวงและการสอบวังเรียกว่า ‘จิ้นซือสองรายการ’ ซึ่งรายละเอียดเหล่านี้จะแตกต่างกันไปตามยุคสมัยของแต่ละราชวงศ์

²¹ คำใช้เรียกเด็กหญิง

แห่งสำนักราชบัณฑิตยสถาน²² มาช่วยตั้งให้ มีที่มาจากประโยคใน บทกลอนที่ว่า “ผู้ซบซนบทรักวี อันความสง่างามนี้อ่อนโยนดุจสายลม”²³

“คุณหนู ๆ” หมิงเสี่ยถือคันท่องเอียงซ้ายเอียงขวาอยู่ที่ด้านหลัง ของเส้นมูซิง เพื่อเลือกมุมให้นางเห็นทรงผมด้านหลังศีรษะชัด ๆ “ท่านว่า เป็นอย่างไรเจ้าคะ”

หวิผมเสร็จแล้ว เส้นมูซิงได้สติกกลับคืนมาจึงพินิจดูอย่างละเอียด สองครั้ง ผมหวิได้เป็นระเบียบเรียบร้อย รวบไว้อย่างแน่นหนา นางยิ้ม พร้อมกับผงกศีรษะ “ดีมาก”

จู่สาวใช้รุ่นใหญ่อีกคนในเรือนของเส้นมูซิงนำหีบเครื่องเขิน ลายทองมาให้เส้นมูซิงเลือกเครื่องประดับ

ดอกไม้มุกประณีตงดงามหลากหลายรูปแบบอัดแน่นเต็มกล่อง บ้างฝังเพชรที่หาได้ยาก บ้างฝังทับทิม ไพฑูรย์ ศิลาตาแมว ไพลินล้ำค่า รวมไปถึงของจำพวกอำพัน มุกหอยมือเสือ ปะการัง กระดองเต่า ล้วนมี มากมายนับไม่ถ้วน อัญมณีเหล่านี้ลือแสงไฟระยิบระยับจับตาผู้คน

เส้นมูซิงยังมีหีบแบบเดียวกันนี้อีกสิบกว่าใบ แบ่งตามประเภท ต่าง ๆ อย่างปิ่นปักผม ปิ่นระย้า ต่างหู แหวน ดอกไม้ เป็นต้น ล้วนเป็นของที่หิลี่ซื้อให้มาวันนี้ชิ้นหนึ่ง พรุ้งนี้ชิ้นหนึ่ง อันที่จริงเส้นมูซิง อายุยังน้อย ทำได้เพียงเกล้าผมสามมวย จึงได้ใช้ของพวกนี้น้อยครั้งมาก

²² ก่อตั้งขึ้นในสมัยราชวงศ์ถัง เป็นที่รวบรวมนักปราชญ์ราชบัณฑิตทั้งแผ่นดิน ที่ทรงภูมิความรู้ในด้านต่าง ๆ มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลด้านการศึกษาและพิธีกรรม ทั้งมวลของประเทศ การสอบบัณฑิต ถวายการศึกษาแก่เชื้อพระวงศ์ ร่างราชโองการ และ เก็บรวบรวมหนังสือราชการ ตลอดจนสรรพตำราทั่วทั้งประเทศ สำนักราชบัณฑิตยสถาน ยังคงยืนยงต่อมาแม้จะเปลี่ยนราชวงศ์ จนกระทั่งถึงสมัยราชวงศ์ชิง

²³ ในสมัยราชวงศ์โจว กษัตริย์เซวียนแต่งตั้งให้จิ้งซานผู้ไปสร้างเมืองฉี อินจีผู้ ซุนนางคนสำคัญได้ประพันธ์บทกวีให้เป็นของขวัญ ในท่อนักกล่าวชื่นชมจิ้งซานผู้ว่ามีความ สง่างามน่าเคารพยำเกรง (มู) และอ่อนโยนเหมือนสายลมบริสุทธิ์ (ซิงเฟิง)

ทว่านี่กลับเป็นการแสดงออกว่าหลีสื่อรักบุตรสาวอย่างสุดหัวใจ

เส้นผมซึ่งยืมแล้วโบทมือ “ไม่ได้จะออกไปอวดแขก แค่อยู่นี่ในเรือน ไม่จำเป็นต้องยุ่งยากปานนั้น”

อันที่จริงประเด็นสำคัญที่สุดคือเครื่องประดับเหล่านี้มีราคาสูงมาก หากสวมใส่ออกไป สาวใช้ข้างกายนางจะต้องคอยเฝ้าระวังกันตลอด เพื่อไม่ให้ตกหล่นสูญหาย ทำให้ทุกคนต้องเป็นกังวล

แม้จะรู้คำตอบของเส้นผมซึ่งมาตั้งแต่ต้น ทว่าเมื่อได้ยินประโยคนี้ จูจียังคงยืม ใบหน้างดงามน่ารักดูอ่อนเยาว์ลงหลายส่วน ผิดไปจากเวลาปกติที่นางจะดู... สุขุมลุ่มลึกอย่างมาก แทบไม่เหมือนสตรีที่อายุเพียงสิบหกปี

“คุณหนู เมื่อคืนลมตะวันตกพัดทั้งคืน เช้านี้ยังมีลมเหนืออีก ใ้บ่าวนำเอาเสื้อผ้าคลุมใหม่ลายสมปรรณาสีประสานสีแดงดินทองของท่าน ตัวนั้นออกมาให้ ท่านว่าดีหรือไม่เจ้าคะ”

เส้นผมซึ่งต้องไปคารวะหลีสื่อผู้เป็นมารดาตอนเช้ากับตอนเย็น ทุกวัน สภาพอากาศช่วงเดือนเก้าเริ่มมีเค้าลางของฤดูหนาวแล้ว ถ้ายังคงเป็นเช่นนี้ต่อไป กลางเดือนสิบน่าจะจะมีหิมะตก

“ดีเลย” เส้นผมซึ่งยืมพลงพงกศีรษะ “เจ้ามีหน้าที่ดูแลเสื้อผ้าเครื่องประดับให้ข้าอยู่แล้ว เจ้าว่าแบบไหนก็แบบนี้”

จูจิวเราะ “หากคุณหนูฟังบ่าวจริง เช่นนั้นประดับดอกจิวี่ฮวา²⁴ บนศีรษะสักสองดอก...”

เส้นผมซึ่งรีบตอบอีกฝ่าย “ไม่ ๆ ๆ เจ้าเลิกคิดจะให้ข้าหัดดอกไม้ไปได้เลย เซยเจ้มจะตาย...”

²⁴ ดอกเบญจมาศ หรือสกุลเบญจมาศ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Chrysanthemum* เป็นสกุลไม้ตัดดอกในวงศ์ทานตะวัน มีถิ่นกำเนิดในประเทศญี่ปุ่นและจีน

มีคนยุคปัจจุบันคนใดที่อยากตัดดอกไม้สดเติมศิระระ... เรื่องนี้เป็นปัญหาด้านรสนิยมความงามอย่างหนึ่ง

“คุณหนู...” จูจี้ครางอย่างอ่อนใจ “เวลานี้เหล่าผู้สูงศักดิ์ทั้งหลายต่างตัดดอกไม้กันทั้งนั้น แม้แต่ร้านขายชาตยังสร้างโรงเรือนเพื่อปลูกดอกอวิหัลัน ดอกไถ่²⁵ ดอกหมูตัน²⁶ เพื่อส่งเข้าวังไปประดับรดเกล้าบุปผาโดยเฉพาะเลยนะเจ้าคะ...”

“หากเจ้าชอบก็ตัดเองสิ อย่ามาทำให้ข้าพลอยอับอายไปด้วย”

ทุกคนหัวเราะครืน

แม้กระเบื้องจวนตระกูลเสิ่นจะเข้มงวด แต่โดยทั่วไปแล้วเสิ่นมูซิงจะวางตัวเป็นกันเอง ยิ่งในเรือนไม่มีมา²⁷ อาวุโสคอยควบคุม ทำให้บรรดาสาวใช้มีโอกาสคุยเล่นกับเสิ่นมูซิงแบบคนวัยเดียวกันได้ประโยคสองประโยค

จูจี้ได้แต่สิ้นศิระระ ทียบเลื้อยออกมาออกมาคลุมให้เสิ่นมูซิง ล้วงเหมยยิ้มพลางเรียกจิ้นซิว สาวใช้รุ่นใหญ่อีกคนที่อยู่ในเรือนของเสิ่นมูซิง เนื่องจากตามปกติพวกนางสองคนจะคอยติดตามรับใช้เสิ่นมูซิง

ห้องฟ้าเริ่มสว่าง เชิงชายคาเห็นฟ้าของเรือนด้านหลังจวนตระกูลเสิ่นเป็นเหมือนศิลปะการตัดกระดาษที่ปะติดอยู่ภายใต้ท้องฟ้าสีฟ้าหม่น

²⁵ ชื่อภาษาอังกฤษ *Chinese Flowering Crabapple* จากสกุล *Malus spectabilis* เป็นไม้ต้นชนิดหนึ่งในสกุลแอปเปิล ในวงศ์กุหลาบ ออกดอกสีขาวหรือสีชมพูขึ้นอยู่กับพันธุ์ ผลมีสีเหลือง เป็นพืชถิ่นเดียวในจีน

²⁶ ชื่อภาษาไทย ‘นางพญาภิรมล’ เป็นไม้ดอกสกุลวงศ์ *Paeoniaceae* เป็นพืชพื้นเมืองของเอเชีย ตอนใต้ของทวีปยุโรป และตะวันตกของอเมริกาเหนือ คนไทยคุ้นเคยกับชื่อ ‘โบตัน’ ซึ่งเพี้ยนมาจาก ‘บ๊อตัน’ ในภาษาจีนฮกเกี้ยน

²⁷ เป็นคำเรียกแม่นม ในสมัยโบราณมีความเชื่อว่าการตั้งครุฑคอดบุตรทำให้ร่างกายทรุดโทรม ถ้ายิ่งให้นมบุตรก็จะยิ่งฟื้นฟูร่างกายได้ช้า ผู้ที่มีฐานะจึงนิยมจ้างแม่นมให้นมบุตรและช่วยเลี้ยงลูก

ภายในลานสาวใช้แรงงานหยาบสองคนกำลังใช้ไม้กวาดไม้ไผ่ขนาดสูงเท่าตัวคนกวาดพื้น เมื่อเห็นเส้นมูซิงออกมาที่รีบย่อตัวคารวะ คนหนึ่งที่อยู่มากหน่อยถึงกับเอ่ยว่า “คุณหนู ท้องฟ้ายังไม่สว่างดี ท่านอยากให้เรียกคนสักสองคนมาช่วยถือตะเกียงให้หรือไม่เจ้าคะ”

เรือนอันหยวนที่เส้นมูซิงพำนักอยู่ด้านหลังเรือนของหลี่ซื่อ เรียกได้ว่าใกล้กันมาก

“ไม่จำเป็น” เส้นมูซิงยิ้ม “ทำให้หมัวมัว²⁸ ต้องวุ่นวายแล้ว”

สาวใช้ผู้นั้นรีบส่ายหน้า “ไม่วุ่นวายเจ้าคะ ไม่วุ่นเลย...”

เส้นมูซิงยิ้ม ผงกศีรษะให้สาวใช้แรงงานหยาบทั้งสองก่อนออกประตูเรือนชั้นนอก เดินทอดอกไปตามระเบียบตรงไปยังเรือนของหลี่ซื่อ

ใต้ชายคาแขวนโคมวงกระจกแปดเหลี่ยมไฟสีดวงห้อยพู่หลากสีให้แสงสว่างนุ่มนวล สาวใช้กับสาวใช้อาวุโสเจ็ดแปดคนกำลังช่วยกันรวบม่านสีแดงสดขึ้น เมื่อเห็นเส้นมูซิง พวกนางต่างรีบจัดการม่านให้เรียบร้อยพลางร้องบอกเข้าไปด้านในว่า “คุณหนูมาแล้วเจ้าคะ”

เส้นมูซิงก้าวเข้าประตูไปที่ปะทะเข้ากับกลิ่นสนฉุนก็ ทำให้นางต้องสอตส่ายตามองหา

สาวใช้อาวุโสที่คอยดูแลอยู่ด้านข้างหัวเราะ “นี่เป็นคำสั่งของนายหญิงเจ้าคะ ให้รมเครื่องหอม บอกว่าในเรือนมีแต่กลิ่นยา นางทนไม่ไหว”

เนื่องจากหลี่ซื่อคลอดบุตรตอนอายุมาก ซ้ำยังมีอาการตกเลือด แม้จะรอดชีวิตมาได้ แต่ลึบกว่าปีมานี้ไม่มีวันใดที่นางไม่มียาเป็นเพื่อนป่วยมาหลายปีขนาดนี้ ยาซึมผ่านไปถึงกระดูก ไหนเลยที่เครื่องหอมใดจะมาขจัดออกไปได้...

²⁸ เป็นคำเรียกหญิงสูงวัย มีความหมายหลากหลาย ทั้งย่า ยาย แม่นม ป้า และยังเป็นคำเรียกสาวใช้อาวุโสในเชิงยกย่อง รวมถึงนางข้าหลวงอาวุโสในวังด้วย

เส้นมูซิงคิด นางส่งเสียงอื้อกับสาวใช้อาวุโสเพื่อเป็นการตอบรับคำพูดเมื่อครู่ของอีกฝ่าย

สาวใช้อาวุโสนางนั้นเห็นเส้นมูซิงไม่ว่าอะไรก็ลอบถอนหายใจโล่งอก

ถึงคุณหนูจะเป็นคนพูดน้อย เวลาเมื่อไรก็แค่อึ้งม แต่สายตาในการมองคนกลับคมกริบราวกับมองทะลุเห็นอวัยวะภายในร่างกายทั้งหมด ด้วยเหตุนี้แม้นางจะอายุน้อย แต่ไม่มีผู้ใดในบ้านทั้งบนล่างกล้าทำเหมือนเส้นมูซิงเป็นเด็กธรรมดาๆ...และต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้นเวลาอยู่ต่อหน้านาง

เงินชิวถอตสี่อคลุมให้เส้นมูซิง เป็นเวลาเดียวกับที่สตรีร่างผอมสูงคนหนึ่งเดินออกมาจากห้องปีกตะวันตกที่มีมานปักลายบุปผาสมปรารถนาสี่เขียวขุนนาง²⁹ แขนงบังไว้

นางอายุราวยี่สิบเจ็ดยี่สิบแปดปี ใบหน้าขาวผุดผาดราวหยก คิ้วยาวเฉียงไปทางขมับ ดวงตาหงส์เขียวใสกระจ่างสะกดผู้คน สวมเสื้อกันหนาวแขนกระบอกสี่เขียวเข้มที่ด้านล่างเป็นลายพุ่มเถาสมปรารถนาสี่ประสาน กับกระโปรงหน้าม้า³⁰ ผ้าสิบสองชั้นตัวยาวสี่เขียวต้นหอมปักลายดอกหั่นหยา³¹ ผมดำสนิทเกล้าเป็นมวยดอกหมุดต้นสวมที่คาดผมประดับดอกไม้หยก เสียบปิ่นหงส์คาบไข่มุก สวมต่างหูระย้าตะเกียงทองถักฝังศิลาตาแมว ดูหรูหราสง่างาม

ล้วนเหมยกับเงินชิวรียบย่อตัวคารวะสตรีนางนั้น เส้นมูซิงยิ้มพลางเอ่ยทัก “อนุเงิน”

²⁹ สี่เขียวอมเทา

³⁰ หรือกระโปรงหมาเมียน กระโปรงสำหรับสตรีชาวฮั่น ตัดเย็บจากผ้าฝืนหลัก ไม่จับจีบเป็นชั้นด้านหน้าและด้านหลัง ด้านข้างตีเกล็ดจับจีบ สวมโดยการพันรอบเอว

³¹ กล้วยไม้หรือเอื้อง

สตรีนางนี้มีนามว่าเจี๋ยหง เดิมเป็นบุตรสาวตระกูลขุนนาง ภายหลังบิดาโดนเบียดเบียนกล่าวหาว่าทุจริตจึงถูกลดขั้นให้เป็นผู้ช่วยนายอำเภอ มารดานางเสียชีวิตไปนานแล้ว เจี๋ยหงจึงติดตามบิดาไปรับตำแหน่งใหม่ ไปๆมาๆก็เลยวัยแต่งงาน อายุยี่สิบแล้วยังไม่ได้เจรจาเรื่องการสมรส เมื่อห้าปีก่อน หลิวจวิน ผู้ว่าการฝ่ายปกครองมณฑลเจ้อเจียงผู้มีอายุเท่ากับเส้นเงินจึงเป็นพ่อสื่อ ให้เส้นเงินรับนางไว้เป็นอนุ

เจี๋ยหงเข้าจวนมาได้เพียงสองปีก็ให้กำเนิดบุตรชายคนหนึ่ง ให้ชื่อเล่นว่า ‘เสอเกอร์’ ในเวลานี้เขาเป็นบุตรชายเพียงคนเดียวของเส้นเงินที่ยังมีชีวิตอยู่

อนุเงินย่อตัวลงคารวะเส้นหมู่ซิง พุดไปยิ้มไป “นายหญิงกำลังบ่นถึงคุณหนูอยู่พอดี คุณหนูรีบเข้าไปด้านในเถิด” น้ำเสียงนุ่มนวล มีกระแสมินคืออยู่หลายส่วน

จะว่าไป หลายปีที่ที่ผ่านมานับตั้งแต่นางแต่งเข้ามาที่จวนตระกูลเส้นไม่ว่าจะพบเจอกับเรื่องใดก็ล้วนยิ้มแย้มเช่นนั้น...นี่เป็นความสามารถที่ควรค่าแก่การเรียนรู้และฝึกฝน...เส้นหมู่ซิงคิดพลางเดินเข้าไปด้านในพร้อมอนุเงิน ปีนี้หลิวซื่ออายุห้าสิบสอง อาการป่วยเรื้อรังยาวนานไม่เพียงทำให้เส้นผมของนางกลายเป็นสีขาว ผิวพรรณยังแห้งเหี่ยวทรุดโทรม แหวดตา ไร้ประกาย ดูคล้ายหญิงชราอายุเลยเจ็ดสิบไปแล้วด้วยซ้ำ

นางเอนหลังอยู่บนหมอนท่าทางหดหู่ มีหญิงเสียงสาวใช้ประจำตัวนั่งที่ขอบเตียงปรนนิบัติให้นางดื่มยา เมื่อเห็นเส้นหมู่ซิง หลิวซื่อก็ยิ้มหน้าบานทันที นัยน์ตาเปล่งประกายราวกับดาวประกายพริ้ว “เหตุใดจึงมาเข้าบ้านนี้ ประเดี๋ยวก็นอนไม่พอหรอก”

เส้นหมู่ซิงยกบาศคารวะนาง ทำปากย่น ชมวดคิ้วมุ่น แสร้งทำเป็นกระแงักกระงอด “ท่านแม่นี้จริงๆเลย ทางหนึ่งสอนข้าว่า ‘จงตื่นแต่หัวรุ่ง สางเรื่องยุ่งในเรือน’ แต่อีกทางกลับบอกว่าเข้ามาเข้ากินไป...ทำเอา

ข้าปรนนิบัติไม่ถูกแล้วนะเจ้าคะ” พุดพลางนั่งลงที่ขอบเตียง รัยยาในมือของเจิงเซียงมา

บรรดาสาวใช้ชาวโสและสาวใช้ในเรือนต่างปิดปากหัวเราะ หลี่ชื่อเองก็ขำ เพียงแต่ในรอยยิ้มกลับเจืออาการทอดถอนใจ การที่บุตรสาวมาใกล้ชิดตนเช่นนี้ มิหรือที่มารดาจะไม่พึงใจ เพียงแต่บุตรสาวรู้ความมากเกินไป เอาใจใส่มากเกินไป ทำให้นางรู้สึกผิด...ถ้าไม่ใช่เพราะตนล้มป่วยนอนอยู่บนเตียงมานาน บุตรสาวต้องเฝ้าวนเวียนปรนนิบัติใกล้ชิดอยู่ทุกเมื่อเชียววัน มิหรือที่เด็กอายุน้อยแค่นี้จะโตเกินวัย ไม่มีความเป็นเด็กสักนิด ตรงกันข้าม เส้นผมซึ่งมีลักษณะคล้ายผู้ใหญ่ มีน้ำอดน้ำหนารูจักทำใจกว้างและให้อภัย...

คิดมาถึงตรงนี้หลี่ชื่ออดลुบศึรชะบุตรสาวไม่ได้ “เรียนตำราไหวหรือไม่”

ตอนเล่นมู่ซิงอายุแปดขวบ เล่นเงินผู้เป็นบิดาได้เชิญบัณฑิตจิวเหรินตระกูลหมิ่นคนหนึ่งให้มาสอนตำราที่จวน

เส้นมู่ซิงบ่อนยาให้หลี่ชื่อพลางพุดไปยิ้มไป “วิชาของท่านอาจารย์หมิ่นน่าสนใจยิ่งนัก ข้าชอบมากเจ้าคะ”

แต่หลี่ชื่อกลับปรายตามองเส้นมู่ซิงแวบหนึ่ง ในฐานะบุตรสาวที่มีชีวิตรอดเพียงคนเดียว หลี่ชื่อย่อมเห็นเส้นมู่ซิงเป็นแก้วตาดวงใจ นางไม่เพียงหวังเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของบุตรสาว แต่เรื่องงานบ้านงานเรือนและการเรียน หลี่ชื่อก็มักจะเรียกคนข้างกายเส้นมู่ซิงมาสอบถามเพื่อดูว่าบุตรสาวเรียนเป็นอย่างไรบ้าง เมื่อสองวันก่อนหลี่ชื่อได้ยินคนบอกว่าเส้นมู่ซิงมีปากเสียงกับอาจารย์ระหว่างที่เรียน

หลี่ชื่อคิดถึงเรื่องนี้แล้วก็ผลักขามยาออกห่างเบาๆ กล่าวเสียงจริงจัง “มู่ซิง เจ้าไม่ต้องกังวลว่าจะทำให้ท่านพ่อไม่สบายใจ แม้อาจารย์หมิ่นผู้นี้จะเป็นคนที่ท่านพ่อไปเชิญมาถึงสามครั้ง ไม่ใช่คนธรรมดาสามัญ แต่ถ้า

“ไว้รอสนา พวกเราก็ไม่ฝืน”

เล่นมู่ซิงซงักเล็กน้อย เนื่องจากอาจารย์หมิ่นสอนตำรานางมาทำปัสนิทสนมกันยิ่งนัก...นางจึงไม่รู้ว่าเหตุใดมารดาถึงได้พูดเช่นนั้น

“เจ้าเด็กนี่” หลี่ซื่อเห็นบุตรสาวมีสีหน้างุนงงจึงเฉลย “เมื่อสองวันก่อนเกิดเรื่องใดขึ้น”

เล่นมู่ซิงร้อง “อ่า” เพราะเข้าใจความนัยที่มารดาตั้งใจจะสื่อแล้ว นางยิ้มปลางอธิบาย “อาจารย์หมิ่นสอน*คัมภีร์ปักษิณคดีขงจื้อ*³²ให้ข้าในนั้นกล่าวว่า ‘ประชาชนพึงกระทำตามคำสั่ง แต่มีเพียงแจ้งในที่มาของคำสั่ง’ เราสองคนมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน จึงถกกันหลายประโยคเจ้าคะ”

หลี่ซื่อไม่เชื่อว่าบุตรสาวอายุน้อยแค่นี้จะสามารถถกปัญหายาก ๆ พวกนี้กับอาจารย์หมิ่นได้ ทว่านางไม่ปรารถนาให้ผู้ใดในจวนมาโต้เถียงบุตรสาว หลังจบเรื่องนางจะต้องพิสูจน์ความจริง

หลี่ซื่อแสดงอาการว่าเข้าใจ นางยิ้มน้อยๆ ก่อนจะตีมือราวดัดเดียวหมดด้วย

เล่นมู่ซิงรีบเอาจานใบเล็กสีขาวที่บรรจุน้ำตาลก้อนในมือของอนุเงินมายื่นให้หลี่ซื่อ หลี่ซื่อหยิบน้ำตาลเข้าปาก อนุเงินหยิบผ้าเช็ดมือมาช่วยเช็ดมือให้

เล่นมู่ซิงยิ้ม “ครั้งก่อนท่านหอมหลิวจ่ายยาไว้ให้ห้าชุด พรุ้งนี้ก็จะกินหมดแล้ว วันนี้ช่วงบ่ายจะให้พ่อบ้านหลินไปเชิญท่านหอมหลิวมาตรวจชีพจรให้ท่านแม่ ดีหรือไม่”

หอมหลิวเป็นแพทย์หลวงคนหนึ่งในคณะแพทย์หลวง เชี่ยวชาญเรื่องโรคภายในกับโรคของสตรี หลังจากแพทย์หลวงโจวอำลาตำแหน่ง

³² หรือ*คัมภีร์ทลุนอวี่* เป็นคัมภีร์พื้นฐานของสำนักปรัชญาขงจื้อ ซึ่งรวมบทสนทนาที่เหล่าศิษย์สำนักขงจื้อได้รวบรวมขึ้นหลังมรณกรรมของขงจื้อ

กลับบ้านเดิมเมื่อสามปีก่อน เขาก็คอยดูแลอาการเจ็บป่วยของหลี่ซื่อมาโดยตลอด

หลี่ซื่อผืนยิ้ม “อาการป่วยของแม่ก็เช่นนี้ ต้องเบิกยาไปมา บำรุงจนครบหมดทุกตำราแล้ว...เจ้าใจเย็น ๆ เถอะ จะกินหรือไม่กินก็ไม่ต่าง”

เส้นผมซึ่งฟั่งแล้วแววตาหม่นลง เพราะนับตั้งแต่เข้าฤดูร้อน สีหน้าของหลี่ซื่อก็ย่ำแย่ลงเรื่อย ๆ และเริ่มมีอาการตัววม เสียหายเมื่อก่อนสิ่งที่นางเรียนคือวิชาภาษาจีน แม้จะรู้ว่าสถานการณ์ผิดปกติ แต่กลับไม่มีวิธีแก้ไข ทำได้เพียงร้อนใจกับคอยดูแลเรื่องเล็กๆ น้อย ๆ อย่างเช่นให้หลี่ซื่อกินยา...

หลังความคิดนี้ผ่านไป เส้นผมซึ่งนี้ถึงความทรمانของหลี่ซื่อที่ต้องนอนป่วยอยู่บนเตียงมาหลายปีจึงแสร้างทำเป็นแเงงอน “เหตุใดท่านแม่จึงพูดเช่นนี้ ท่านหมอลิวเขียนเทียบยาตามอาการที่เปลี่ยนไป เหมือนครั้งก่อน เทียบยาเป็นยาประเภทช่วยย่อย บำรุงม้าม กับครั้งก่อนหน้านั้นเป็นยาประเภทขับลม...ที่ต้องบำรุงให้ครบหมด เพราะร่างกายของท่านแม่ต้องการการบำรุงอย่างไรเล่าเจ้าคะ”

บุตรสาวรู้ความอย่างยิ่งถึงได้คิดหาวิธีมาทำให้นางสบายใจเสมอ...

หลี่ซื่อดีใจ แต่ในขณะเดียวกันก็เศร้าใจ ตีมือของเส้นผมซึ่ง “เจ้าเด็กนี้”

เส้นผมซึ่งรู้ว่าการก่อกวนของตนทำให้หลี่ซื่อสบายใจขึ้น นางจึงกลบเกลื่อนด้วยรอยยิ้ม “เช่นนั้นตกลงตามนี้ละเจ้าคะ ตอนบ่ายให้พ่อบ้านหลินไปตรอกถึเขียน เชิญท่านหมอลิวมาดู”

หลี่ซื่อผงกศีรษะยิ้ม ๆ สาวใช้ฉวยโอกาสนี้รายงาน “คุณชายน้อยมาคารวะนายหญิงเจ้าคะ”

หลี่ซื่อได้ยินแล้วก็ยิ้มบาง “รีบอุ้มเข้ามา วันนี้ลมแรง อย่าให้เขาโดนลมเชียว”

ครูเดียว หญิงที่ออกเรือนแล้วสวมเสื้อปี๋เจี๋ยสีแดงทับทิมคนหนึ่ง
ก็อุ้มเด็กน้อยผิวใสอมชมพูคนหนึ่งเข้ามา

เด็กน้อยคนนั้นอายุราวสามสี่ขวบ คิ้วตาตูดอ่อนเยาว์ ผมดำขลับ
สวมหมวกแดง³³ เย็บจากผ้าแปดชั้นสีน้ำเงินไพลิน กับเสื้อคลุมสีสันสดใส
ถุงเท้าผ้าไหมขาว รองเท้าแพร ตรงหน้าอกสวมสร้อยทองแท้ห้อยกุญแจ
อายุยี่น ที่มีสวมกำไลทองแท้ห้อยกระพรวนเล็กๆ สี่ห้าลูก เวลาขยับจะ
ส่งเสียงดังก๊งกิ้งงิ่งงิ้ง เขาคือเส่อเกอว์ และหญิงที่อุ้มเขาอยู่คือเถียนมามา
แม่นมของเขา

อนุเงินรีบเอาเบาะสีแดงสดวางลงที่หน้าเตียงของหลี่ซื่อ

เถียนมามาวางเส่อเกอว์ไว้บนเบาะ เขาคุกเข่าบนนั้นอย่างสำรวม
“ลูกคารวะท่านแม่ ขอให้ท่านแม่อายุมั่นขวัญยืน สุขภาพแข็งแรง”
กล่าวจบเขาก็โขกศีรษะสามครั้ง

เนื่องจากอายุยังน้อย ตอนที่เส่อเกอว์ลุกขึ้นยืน ร่างเล็กจึงชวนเซ
อยู่บ้าง

หลี่ซื่อมองเขายิ้มๆ “เส่อเกอว์ของเรา รู้ความมากขึ้นทุกวัน ดู
เจ้าตัวเล็กนี่สิ นิ่งกว่าผู้ใหญ่เสียอีก”

แม่ลูกสามารถสื่อใจถึงกัน ในเมื่อหลี่ซื่อผู้เป็นภรรยาเอกชื่นชม
เส่อเกอว์เช่นนี้ อนุเงินย่อมมีสีหน้าภาคภูมิใจ

นัยน์ตาตาขลับเป็นมันของเส่อเกอว์รลอกไปมา ทว่าสีหน้าท่าทาง
กลับสำรวม เขารับคำ “ขอบคุณท่านแม่ที่ชมขอรับ”

เห็นเขาเลียนแบบท่าทางของผู้ใหญ่เช่นนี้ เลินฉู่ซึ่งอดขำไม่ได้

เส่อเกอว์เบือนหน้ามามองนางอย่างแปลกใจ

แม่ทั้งคู่จะเป็นพี่สาวกับน้องชาย แต่ตระกูลใหญ่มักมีกฎระเบียบ

³³ ได้รับความนิยมในราชวงศ์หมิง ซิง และสาธารณรัฐจีน มีรูปร่างคล้ายเปลือก
แดงโมครึ่งซีก จึงเป็นที่มาของชื่อ

ของแต่ละตระกูล ทั้งคู่ต่างมีเรือนพักเป็นของตัวเอง มีสาวใช้และมาเป็นของตัวเอง ประกอบกับเส้นมูซิงมีเรื่องบางอย่างอยู่ในใจจึงไม่สามารถพาตัวไปใกล้ชิดกับผู้ใดมากเกินไปได้ นางจึงวางตัวห่างนับถือแต่ห่างเหินกับน้องชาย ด้วยเหตุนี้แม้ทั้งสองจะมีเวลาอยู่ร่วมกันทว่ากลับไม่ได้สนิทกัน

เถียนมาหาเห็นแล้วรีบกระตุกแขนเสื้อของเสอเกอว์ เตือนเขาเสียงเบา “คุณหนูด้วยเจ้าค่ะ”

เขาร้อง “อ้อ” เข้าใจทันที ก่อนจะประสานมือคารวะเส้นมูซิง นางจึงยิ้มแล้วยกมือทอรับการคารวะ

พวกสาวใช้ยกเก้าอี้ตัวเล็กมาให้เสอเกอว์นั่ง หลีซื่อสอบถามพูดคุยกับเขาหลายประโยค เช่น ‘กินอาหารได้เยอะหรือไม่’ ‘หลับสบายดีหรือไม่’ ‘อากาศเย็นแล้ว จำไว้ว่าต้องใส่เสื้อผ้าหนาๆ’ เป็นต้น

เสอเกอว์พูดจาจะฉะฉาน ตอบรับคำของหลีซื่ออย่างไม่สับสน อนุฉินยิ้มแย้มคอยปรนนิบัติอยู่ด้านหนึ่ง ประเดี่ยวกน้ำซามา ประเดี่ยวกขนมให้ บรรยากาศภายในเรือนจึงค่อยๆ ทวีความอบอุ่น มีความสุขขึ้นเรื่อยๆ

ดูเหมือนหลีซื่อจะชื่นชอบบรรยากาศรื่นรมย์เช่นนี้มาก จึงร้องเสอเกอว์ให้อยู่กินมือเท้าด้วยกันอย่างที่ไม่ค่อยทำบ่อยนัก

เมื่อสาวใช้กับสาวใช้อาวุโสที่อยู่ด้านข้างได้ยินก็รีบนำความไปบอกทางห้องครัว ลักพักสาวใช้แรงงานหยาบก็ยกโต๊ะสี่เหลี่ยมมาตั้งที่หน้าเตียงของหลีซื่อ สิ่งงานเล็กที่ขึ้นโต๊ะก่อนคือผักดองสี่อย่าง³⁴ ได้แก่ หัวผักกาดเผ็ด³⁵ ดองปรุงรสหอมหมื่นลี้รสเผ็ด หอมม่วง³⁶ ดอง ผักชีดอง และ

³⁴ จากชุดผักดองเรียกน้ำย่อย ในหมวดรายการอาหารสำหรับงานฉลองวันคล้ายวันพระราชสมภพของจักรพรรดิสมัยราชวงศ์ซิง

³⁵ หัวมัสตาร์ด

³⁶ หอมแขก ผิวสีม่วงอมแดง

แตงกวาดองคลุกน้ำมันงา จากนั้นจึงต่อด้วยของเรียกน้ำย่อยแปดอย่าง³⁷ คือ ไข่ต้ม น้ำปรงถั่วเหลือง เครื่องเทศห้าอย่าง เนื้อสันในเค็ม เปิด น้ำมันแดง ลีนหมูผัดเผ็ดซา ไข่ปรงถั่วเหลืองหอมหมื่นลี้ มะเขือเทศ ผัดแห้ง เห็ดฟางอบน้ำมัน เห็ดหูหนูขาวผัดพริก ใส่มาในภาตที่ใหญ่ที่แบ่ง เป็นแปดช่อง และอีกสองจานใหญ่คือซาลาเปารูปดอกไม้ใส่หมูกับขนม อบถั่วภูเขา³⁸ เมล็ดแตง ใส่มาในงานกระเบื้องสี่ขาซึ่งรวดเร็วลวดลายลึกลับ สดใส

เชิงเขียงยกนมม้าตุนเนยกับน้ำตาลทรายขาวสามถ้วยมาให้หลิซื่อ เลินมุซิง และเสอเกอร์คนละหนึ่งถ้วย พอต้มหมด นางก็ยกโจ๊กสมุนไพรรากมายตง³⁹ ใส่ไก่จี่⁴⁰ กับแง่งไปเหอ⁴¹ มาให้หลิซื่อ ส่วนของเลินมุซิง เป็นโจ๊กเปล่าที่ต้มจากข้าวขาวเดือนแปด และของเสอเกอร์เป็นโจ๊กเนื้อพะพะใส่สมุนไพรรชานเย่า⁴²

³⁷ จากชุดอาหารในภาชนะกลองอาหารรวดเร็วลึกลับของรูปหงส์และมังกรหรือ มังกรพันเศ ในหมวดรายการอาหารสำหรับงานฉลองวันคล้ายวันพระราชสมภพของจักรพรรดิ สมัยราชวงศ์ซิง

³⁸ ถั่วพีแคน ชื่อวิทยาศาสตร์ *Carya illinoensis* เป็นพืชในวงศ์ Juglandaceae มีถิ่นกำเนิดในเม็กซิโกและทางตอนใต้ของสหรัฐ คำว่า pecan แปลว่าผลไม้ที่ต้องใช้หิน กะเทาะเปลือก

³⁹ เป็นพืชท้องถิ่นในจีน ญี่ปุ่น อินเดีย เวียดนาม รากภายนอกสีเหลืองอมขาว โคนงอ และมีรอยเหี่ยวย่นเห็นได้ชัด ในตำรายาจีน รากใช้เป็นยาแก้ไอ

⁴⁰ โกลจิเบอร์รี่ หรือเกากี้ในภาษาจีนสำเนียงแต้จิ๋ว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lycium barbarum* เป็นพืชสมุนไพรที่เป็นเครื่องยาจีน ส่วนที่นำมารับประทานคือผลที่ผ่านการทำให้แห้ง (dehydration) เพื่อลดความชื้น มีสีสีแดง ลักษณะคล้ายผลองุ่นแห้ง แต่มีขนาดเล็กกว่ามาก อุดมไปด้วยสารอาหาร จึงมีสรรพคุณทางยาและมีประโยชน์ทางโภชนาการ

⁴¹ ดอกลิลี่ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lilium* เป็นไม้ดอกประเภทหัวเป็นพืชที่เจริญเติบโต ในสภาพอากาศที่หนาวเย็น มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศจีน และบริเวณตอนเหนือของญี่ปุ่น มีฉายาว่า 'ดอกไม้ของเจ้าหญิง' หัวลิลี่มีสรรพคุณเป็นยาบำรุงปอดแบบจีนและล้างความร้อน

⁴² กลอยจีน หรือช่วยชัวในภาษาจีนสำเนียงแต้จิ๋ว เป็นพืชในสกุลกลอย มีสรรพคุณ ในการบำรุงซี่ม้าม และมีสารที่ช่วยในการกระตุ้นระบบการย่อยอาหาร

พวกสาวใช้ยกโถ้ววนปากกับผ้าเช็ดปากมายืนอยู่ด้านข้าง อนุฉิน ยืนช่วยจัดโต๊ะอาหารอยู่ตรงหัวเตียงของหลี่ซื่อ

แต่หลี่ซื่อกลับยิ้ม “เจ้านั่งลงด้วยกันเถอะ...ไม่ใช่คนอื่นคนไกล เสียหน่อย”

อนุฉินปฏิเสธไปรอบหนึ่ง แต่เมื่อรู้สึกถึงความจริงใจในน้ำเสียงของหลี่ซื่อ นางจึงนั่งลงบนเก้าอี้ตัวเล็กด้านข้าง ฉิงเซียงเข้าไปยืนแทนตำแหน่งของอนุฉินเพื่อปรนนิบัติหลี่ซื่อกินมื้อเช้า

ครอบครัวขุนนาง ‘ยามกินไม่จําพรรจ ยามนอนไม่เอ่ยคำ’ ทุกคนกินอาหารเข้ากันเงียบ ๆ จนเสร็จ สาวใช้แรงงานพยายามเข้ามาย้ายโต๊ะ พวกสาวใช้ยกน้ำชามาให้ ส่วนวังมามาเดินเข้ามาข้างใน

วังมามากับหลี่ซื่ออายุเท่ากัน รูปร่างสันทัดติดจะเจ้าเนื้อเล็กน้อย ใบหน้าอ้อมกลมผัดแป้งบาง ๆ ทว่าดวงตาที่หนึ่งตาเริ่มหย่อนคล้อยแล้ว กลับมีประกายสุกใส ในความเคร่งขรึมฉายแววมกประสพการณ์ออกมาหลายส่วน

เดิมที่วังมามาเป็นสาวใช้ติดตามหลี่ซื่อออกเรือนมา ต่อมานางแต่งงานกับพ่อบ้านคนหนึ่งของตระกูลเส้น เวลานั้นสองสามีภรรยา คนหนึ่งดูแลเรือนด้านใน อีกคนดูแลเรือนด้านนอก เป็นบ่าวรับใช้ที่ได้รับ ความเคารพยกย่องมากที่สุดในตระกูลเส้น

นางฉีกยิ้มคารวะหลี่ซื่อ เส้นมู่ซิง และเสอเกอร์ “ฮูหยิน ถ่านหงหลัวมาส่งแล้วนะเจ้าคะ”

ทางเหนืออากาศเย็น พอถึงเดือนสิบก็เริ่มใช้ปล่องไฟใต้ดิน ห้องอุ่น กระจกไฟ และเตาอุ่นมือ ทำให้ตามท้องถนนอวลด้วยควันถ่าน และกลิ่นควันไฟ หากเป็นเตาใต้ดินหรือห้องอุ่นยังไม่กระไรนัก แต่ถ้าจะใช้ กระจกไฟกับเตาอุ่นมือนั้นไม่ได้เด็ดขาด ทุกปีเมื่อถึงเวลานี้ตระกูลเส้น จะส่งคนไปทางเหนือเพื่อซื้อถ่านหงหลัวที่ไม่มีควัน

หลี่ซื่อเรียกซุ่ยหลี่วีให้เปิดตู้ไม้จื่อถานลวดลายทองแดงหุ้มมูมด้วยทองหน้าเตียงเพื่อหยิบทีบสีแดงเคลือบเงาใบเล็กแกะสลักรูปดอกขาออกมาหยิบป้ายคำสั่งส่งให้วังมา

วังมาได้รับป้ายคำสั่งแล้ว แต่ยังไม่รีบร้อนจากไป นางยิ้มแล้วกล่าว “ใต้เท้าทรงแห่งสำนักราชบัณฑิตฮั่นหลินจะออกเดินทางเข้าวันพรุ่งนี้ บ่าวทำตามคำสั่งของท่าน จัดหาจานฝนหมึกกวดวนเอี้ยน⁴³ ใบหนึ่ง ยอดใบชาอ่อนสีถู่ ลิปสองยันต์เครื่องรางประจำบ้านตามหลักกรรมเต๋า และกระดาษเซี่ยนจื่อ⁴⁴ ท่านดูหน่อยนะเจ้าคะว่ายังต้องมอบเงินตำลึงให้เป็นของขวัญจากลาหรือไม่ ได้ยินว่าใต้เท้าทรงอาศัยเพียงแค่มะเขือบวดตำรังซีฟ เขาเข้าเมืองหลวงมาเจ็ดแปดปีแล้ว เวลานี้ครอบครัวยังอยู่ที่ไหนหนาน...”

หลี่ซื่อโบกมือ “ใต้เท้าทรงไม่เหมือนผู้อื่น อุปนิสัยค่อนข้างตรงไปตรงมา เจ้าทำตามคำสั่งของข้าก็พอ”

วังมามายอบกายพลาทตอบรับคำอย่างนอบน้อม “เจ้าคะ”

เส้นมุขิงเห็นมารดาเริ่มส่งการงานในจวนแล้วก็ยิ้ม ลูกขึ้นขอตัวจากไป

หลี่ซื่อรู้ว่าชั้นเรียนของอาจารย์หมิ่นจะเริ่มขึ้นในต้นยามชื่อ⁴⁵ ของทุกวัน “เวลานี้เป็นยามใด”

เฉิงเซียงรีบไปดูนาฬิกากลไกร้องบอกเวลาเรือนใหญ่แบบตั้งพื้นในห้องปีกตะวันตกก่อนกลับมารายงาน “อีกสองเค่อจะถึงยามชื่อเจ้าคะ”

⁴³ จานฝนหมึกจากเมืองตวนโจว ทำจากหินตวนลือ ที่มีทั้งความสวยงามและคุณภาพดี

⁴⁴ มีต้นกำเนิดตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง เป็นกระดาษสีขาวที่มีลักษณะนุ่มลื่น ยับและขรุขระยาก ใช้สำหรับเขียนตัวอักษรจีนและวาดภาพในสมัยโบราณ และในปี 2009 องค์การยูเนสโกขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของโลก

⁴⁵ หมายถึง เวลาช่วง 9.00 - 10.59 น.

หลี่ซื่อรีบบอก “เช่นนั้นรีบไปเถิด ระวังจะสาย เช่นนั้นจะไม่ดี”
กล่าวจบนางยังกำซับหลี่มามา “เจ้าไปส่งคุณหนูด้วย”

หลี่มามาเป็นนามาผู้ดูแลที่อยู่ข้างกายหลี่ซื่ออีกคนหนึ่ง แม้จะ
ไม่ได้รับความไว้วางใจจากหลี่ซื่อเท่ากับวังมามา แต่ก็ถือว่าเป็นคนโปรด
ข้างกายหลี่ซื่อเช่นกัน

หลี่มามายิ้มรับ เฝิงเซียงไปหยิบเสื้อคลุมของเสิ่นมู่ซิงมาคลุม
ให้นาง

เถียนนามาเห็นดังนั้นจึงอุ้มเสื่อเกอร์ลุกขึ้นกล่าวคำอำลาอย่าง
คล่องแคล่วเช่นเดียวกัน

หลี่ซื่อกำซับเถียนนามาหลายประโยคเป็นทำนองว่า ‘ดูแลปรนนิบัติ
คุณชายให้ดี ๆ’ เสิ่นมู่ซิงเดินนำหน้า เสื่อเกอร์ตามหลัง ทั้งสองทยอย
ตามกันออกจากเรือนหลักของหลี่ซื่อไป

พวกเขาเดินไปตามระเบียบทางเดินจนถึงโถงทางเข้า อ้อมจาก
กรอบลับแล⁴⁶ ไม้จ้อถานแกะสลัก งามข้างรูปสามมโหฬารอยู่กึ่งกลางโถง
ทางเข้า มุ่งไปสู่โถงรับลมหลังคานี้หันหน้าหักมุขแบบห้าส้นหลังคา เหนือ
คานช่อของโถงรับลมแขวนแผ่นป้ายโลหะขนาดใหญ่สีดำเคลือบเงาจารึก
อักษรทองสามคำว่า ‘เรือนเจาศี’⁴⁷ ใต้ป้ายจารึกมีนกบังตากรอบไม้จ้อถาน
ตกแต่งด้วยไม้จ้อและงาช้างเป็นรูปภูเขาสายน้ำขนาดแปดบาน ซ้ายขวา

⁴⁶ เป็นสิ่งที่นิยมใช้ตกแต่งเรือนที่อยู่อาศัยของชาวจีน ปรากฏทั้งอาคารพระราชวัง
วัด บ้านเรือนขุนนาง คหบดี โดยใช้เป็นผนังกันผี และเป็นผนังบังตา จะตั้งอยู่บริเวณ
ประตูทางเข้าเรือน ผู้ที่จะผ่านเข้า - ออกจะต้องเดินอ้อมผ่านผนังทางด้านซ้ายหรือขวา
ไม่สามารถเดินตรงเข้ามา ซึ่งชาวจีนเชื่อว่าผีหรือสิ่งอัปมงคลจะมีเส้นทางเดินเป็นเส้นตรง
และช่วยปกป้องความเป็นสิริมงคลให้หมูนเวียนอยู่ภายในบ้าน จึงต้องตั้งผนังบังเอาไว้
ส่วนการเป็นผนังบังตานี้หมายความว่า เป็นผนังที่กันให้เกิดความเป็นส่วนตัวภายในเรือน
และยังแบ่งสัดส่วนพื้นที่ในเรือนได้ชัดเจน โดยอาจมีภาพวาดหรือภาพแกะสลักบนกรอบ
ลับแลก็ได้

⁴⁷ ชื่อเรือนพัก แปลว่า แสงแห่งรุ่งอรุณ

ของโถงมีเก้าอี้ไต้ซื่อ⁴⁸ ตั้งเรียงติดกับผนังสีขาว ให้ความรู้สึกกว้างขวาง โลงโปร่งอย่างเห็นได้ชัด

ออกจากโถงรับลม ด้านนอกคือลานกว้าง ซ้ายขวาปลูกต้นไม้หลากหลายชนิดสูงตระหง่านขนาดหนึ่งคนโอบ และหันเข้าหาประตูแขวนบุปผา⁴⁹ เริงชายคาแบบหยดน้ำ พอออกจากประตูแขวนบุปผา เลี้ยวมุ่งซีกกับเสื่อเกอร์ต่างก็แยกย้ายไปคนละทาง

สถานที่เรียนของเสิ่นมู่ซิงเรียกว่า ‘ศาลาจิ้งซุ่น’ เป็นเรือนหลักขนาดสามห้อง ทั้งหมดสร้างด้วยไม้เขียว เดิมเป็นห้องตำราของเสิ่นจินในเขตลานชั้นใน แต่พออาจารย์หมิ่นมาสอนตำรา เสิ่นจินก็ให้คนเปิดประตูข้างเพื่อขึ้นป้าย ‘พิสุทธิ์ไสรี่น’ ด้วยตัวเอง ก่อนนยกกาลาหลังนี้ให้เสิ่นมู่ซิงใช้ในการเรียน

โถงกลางของศาลาจิ้งซุ่นแขวนภาพเหมือนของจื่อ ด้านขวามีอักษรเขียนว่า ‘คบบัณฑิต คบนักปราชญ์ คบผู้กล้า’ ด้านซ้ายเขียนว่า ‘ไผ่ดี ไผ่รักดี ไผ่ฟ้า’ ใต้ภาพเหมือนมีโต๊ะสี่เหลี่ยมสีดำเคลือบเงาลายดอกกุหลาบสูงตัวหนึ่ง ที่วางพู่กัน หมึก กระดาษ แท่นฝนหมึก และตำราสองกอง ด้านซ้ายและด้านขวาของโต๊ะมีเก้าอี้ไต้ซื่อสีดำเคลือบเงา ตรงกลางผนังเป็นหินอ่อน ด้านล่างของเก้าอี้มีที่วางเท้าอยู่ด้วย

นั่นคือสถานที่ที่อาจารย์หมิ่นใช้สอน

ห้องปีกตะวันตกมีชั้นตำราวางชิดกำแพง เต็มไปด้วยตำรา

⁴⁸ เก้าอี้ไม้แบบโบราณของจีน ด้านหลังมีพนักพิง ด้านข้างมีเท้าแขน นิยมใช้ในหมู่ขุนนาง

⁴⁹ ฉวยฮวาเหมินหรือเอ้อร์เหมิน คือ ประตูกลาง ประตูที่สอง หรือประตูแขวนดอกไม้ในภาษาจีน เป็นประตูด้านในที่แยกประตูแรกออกจากลานที่สอง ผังตรงข้ามประตูแขวนบุปผาเป็นห้องส่วนตัวของครอบครัว การประดับตกแต่งบนประตูแขวนบุปผามักบ่งบอกถึงสถานะของหัวหน้าครอบครัว

ส่วนห้องปีกตะวันออกกับโถงกลางมีฉากบังตาขนาดสี่บานกรุด้วยผ้าไหมโปร่งวาดลายดอกเหมยฮวา⁵⁰ แบ่งบานในฤดูหนาว ด้านหลังฉากบังตามีโต๊ะตำราสี่โต๊ะเคลือบเงาตัวหนึ่ง บนโต๊ะวางสี่สิ่งล้ำค่าในห้องตำรา⁵¹ ด้านหลังโต๊ะมีเก้าอี้ไต้ชื่อหนึ่งตัว วางเบาะรองนั่งสีแดงเข้มตกแต่งด้วยผ้าแพร ตรงนั้นคือตำแหน่งที่เสิ่นมู่ซิงใช้เรียนตำรา

พวกนางมาถึง แต่อาจารย์หมิ่นยังไม่มา

เสิ่นมู่ซิงถอดเสื้อคลุมแล้วนั่งบนเก้าอี้ไต้ชื่อหลังโต๊ะตำราเบื้องหลังฉากบังตาภาพเขียนผ้าไหมโปร่ง โดยมีจิ้นชิวปรนนิบัติดูแล

ลั่วเหมยเหลือบมองนาฬิกากลไกร้องบอกเวลาที่วางอยู่บนเตียงเตา⁵² หลังใหญ่ติดหน้าต่างในห้องปีกตะวันออก “คุณหนู อีกหนึ่งเค่อจิ้งจะถึง ยามชื่อเจ้าคะ”

ในเมื่อมาเร็ว เสิ่นมู่ซิงจึงหยิบ*คัมภีร์ปิกณาคติขงจื้อ* บนโต๊ะตำรา มาเริ่มทบทวนเนื้อหาที่เรียนในช่วงหลายวันที่ผ่านมา

จะว่าไป อาจารย์หมิ่นเป็นผู้ที่มีลักษณะเฉพาะตัวอย่างมาก เขามีชื่อคำเดียวว่า ‘หลวน’ ชื่อรองว่า ‘เปี่ยซาน’ ถือกำเนิดจากตระกูลหมิ่นแห่งโจวซานในราชวงศ์ปัจจุบัน ตระกูลหมิ่นนี้มีจิวเหรินยี่สิบสี่คน จิ้นชื่อสิบเจ็ดคน เจี้ยหยวนหกคน ทั่นฮวาสองคน ปังเหยียนหนึ่งคน และจ้วงหยวนสองคน ว่ากันว่าซุ้มประตูหน้าศาลบรรพชนของตระกูลพวกเขา

⁵⁰ ดอกพลัมหรือดอกบ๊วย เป็นดอกไม้ที่มีสัญลักษณ์หมายถึงความเข้มแข็ง มั่นคง และอุทิศสละ เนื่องจากดอกพลัมสามารถบานสะพรั่งที่สุดได้แม้ท่ามกลางหิมะในฤดูหนาว เป็นดอกไม้ประจำชาติของสาธารณรัฐจีนหรือไต้หวัน

⁵¹ อุปกรณ์สำคัญสี่อย่างในห้องตำราตามค่านิยมของชาวจีนสมัยโบราณ ได้แก่ พู่กัน หมึก กระดาษ และแท่นฝนหมึก

⁵² แท่นยกสูงขึ้นจากพื้น ก่อด้วยอิฐกับดินเหนียว มีเตาไฟอยู่ข้างใต้เพื่อจุดให้ความอบอุ่น ใช้นั่งหรือนอน

ทอดยาวไปไกลหลายสิบหลี่⁵³ นับเป็นทิวทัศน์หนึ่งของเจ้อเจียง

หลังจากมาที่จวนตระกูลเลิ่น อาจารย์หมิ่นเริ่มสอน*คัมภีร์ตรีอักษร*⁵⁴ ให้แก่เลิ่นมู่ซิง ตามด้วย*เต๋อฮงสฺตริ*⁵⁵ *จรรยาสฺตริ*⁵⁶ *นิเวศศึกษา*⁵⁷ และ *คัมภีร์กตัญญู*⁵⁸ ตามความต้องการของเลิ่นเจิน ทั้ง*คัมภีร์ตรีอักษร* และ *คัมภีร์กตัญญู* เขาล้วนอ้างอิงตามตำรา อธิบายนางอย่างดี แต่สำหรับ *เต๋อฮงสฺตริ* *จรรยาสฺตริ* และ *นิเวศศึกษา* กลับเพียงอ่านตามตัวอักษร รอบหนึ่ง และมักจะไม่ทำงานตามหน้าที่ ฉวยโอกาสขณะที่เลิ่นมู่ซิง เขียนอักษรไปหาเลิ่นเจินเพื่อขอภาพวาดจากจิตรกรตั้งทุกยุคทุกสมัยที่ตระกูลเลิ่นเก็บสะสมไว้มาให้เลิ่นมู่ซิงลอกเลียนแบบ เป็นการสอนนางวาดภาพ

⁵³ เป็นหน่วยมาตราวัดของจีน 1 หลี่ เท่ากับ 500 เมตร

⁵⁴ หรือซานจื่อจิง กลอนจีนสามพยางค์ หนึ่งในผลงานที่มีชื่อเสียงของจินยฺวโคโบราณ เริ่มต้นเขียนโดยหวังอิงหลินในสมัยราชวงศ์ซ่ง เป็นแบบเรียนขั้นพื้นฐานสำหรับหัดอ่านเบื้องต้น กล่าวถึงพื้นฐานและแนวทางให้เด็ก ๆ เรียนรู้ถึงในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม อ่านง่าย คล่องจอง จึงทำให้จำติดปาก และแฝงไว้ด้วยข้อคิดดี ๆ มากมาย

⁵⁵ เป็นวรรณกรรมเรื่องแรกใน*นารีจตุรปกรณ* มีทั้งหมด 7 บท ประกอบด้วย ถ่อมตน สามภรรยา ระวัง คุณลักษณะหญิง ตั้งมั่น วาง่าย และน้องสามปี ประพันธ์ขึ้นโดยนักวิชาการสตรีนามว่า ‘ปิ่นเจา’ แห่งราชวงศ์ซ่งตะวันออก

⁵⁶ ‘ไซ่ยง’ หรือ ‘ซั่วหยง’ ในภาษาจีนสำเนียงฮกเกี้ยน แห่งราชวงศ์ซ่งตะวันออก เป็นนักเขียน นักอักษรวิจิตร และนักดนตรีที่มีชื่อเสียงในขณะนั้น ได้เขียนตำรา ‘จรรยา สฺตริ’ เพื่อปลูกฝังศีลธรรมอันเป็นข้อประพฤติปฏิบัติให้กับบุตรสาวของเธอ ‘ไซ่เหวินจี้’ หรือ ‘ซั่วนุ่นกี้’ ในภาษาจีนสำเนียงฮกเกี้ยน เป็นหนึ่งในสี่สตรีที่มีความสามารถมากที่สุด ในยุคจินโบราณและเป็นเจ้าของตำนานหญิงงามทองพันชั่ง

⁵⁷ ประพันธ์ขึ้นโดย ‘เหรินเซี้ยวเหวินฮองเฮา’ ในจักรพรรดิเฉิงจูแห่งราชวงศ์หมิง ผู้ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นสะใภ้ที่ดี ประณิบัติฮองเต้และไทเฮาได้อย่างไม่มีขาดตกบกพร่อง นิเวศศึกษานี้ ถูกเขียนขึ้นเพื่อเป็นหลักปฏิบัติให้แก่สตรีในราชสำนักได้ปฏิบัติตาม

⁵⁸ เป็นหนึ่งในชุดสิบสามคัมภีร์สำคัญของลัทธิขงจื่อที่เกี่ยวข้องกับคำสอนของขงจื่อ เรื่องความกตัญญูโดยเฉพาะ และยังโยงไปถึงแนวคิดการปกครองอย่างสอดคล้องกับธรรมชาติ โดยมีคำกล่าวหาว่า ความกตัญญูคือรากฐานของศีลธรรมต่างๆ งดยกยแวกกึ่งกันสาขาเป็นการสั่งสอนทางศีลธรรม

ในบรรดาภาพเหล่านั้น อาจารย์หมิ่นชื่นชมดอกเหมยฮวาของ
หยางปู้จื่อมากที่สุด แต่เส้นมู่ซิงกลับชอบเพียงภาพดอกหมู่ตันของ
เปียนหลวนและสวีซี อาจารย์หมิ่นเห็นแล้วก็ไม่ฝัน เขาแต่เข้าเส้นมู่ซิง
“สมแล้วที่เป็นตระกูลขุนนางใหญ่มั่งคั่ง ชมชอบความมีชีวิตชีวา...”

เขายังสอนนิชาดนตรีให้แก่เส้นมู่ซิงโดยเริ่มจากฉิน⁵⁹ เส้นมู่ซิง
ตั้งใจเรียนมาก แต่จนแล้วจนรอดนางก็ไม่สามารถหาความเชื่อมโยง
ระหว่างกงซางเจวี่ยจื่อวี่⁶⁰ กับโดเรมีฟาซอลได้ ยิ่งอาจารย์หมิ่นสอนนาง
ก็ยิ่งมีน อาจารย์หมิ่นอัปจนหนทางจึงต้องเปลี่ยนไปสอนขลุ่ยเซียว⁶¹
ทว่าเส้นมู่ซิงยังเด็กอยู่ ลมในปอดไม่เพียงพอ เสียงที่ออกมาจึงเหมือน
เสียงร้องไห้ หากจังหวะจะโคนไม่พบ ยิ่งฟังยิ่งทรมาณโศกประสาท จึง
เปลี่ยนเป็นผีผา⁶² เรียนมาหลายปี เวลานี้นางสามารถเล่นเพลงสั้น ๆ
ได้อย่างไม่มีปัญหา เขาจึงสอนให้เส้นมู่ซิงขับร้องเพลงสั้น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่
เส้นมู่ซิงชื่นชอบมากที่สุด แต่สอนได้ไม่ถึงสองวัน พอเหลือซึ่งรู้ก็ไม่ยอม
ให้มีการเรียนการสอนต่อไปอีก

ระยะนี้สิ่งที่ทำให้อาจารย์หมิ่นพึงพอใจมากที่สุดคือตัวอักษร
ของเส้นมู่ซิงที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ขนาดได้มาตรฐาน มีการ

⁵⁹ พิณฉิน

⁶⁰ โน้ตดนตรีบันไดเสียงห้าขั้นของฉิน

⁶¹ หรือขลุ่ยเป่า เป็นเครื่องดนตรีประเภทเป่าแนวตั้งที่เก่าแก่ชนิดหนึ่งของจีน
เป็นที่นิยมแพร่หลายในหมู่ชาวจีนมานานนับพันปีแล้ว มีหลายชนิด แต่ที่ได้รับความนิยม
และรู้จักกันแพร่หลาย ได้แก่ เซียวไม้ไผ่ม่วง เซียวลิ้นหยก และเซียวแก้วข้อ

⁶² เป็นเครื่องดนตรีของจีนที่มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่าพันปี ชื่อผีผานั้น
คำว่า ‘ผี’ มาจากกิริยาการใช้มือตีดอก และคำว่า ‘ผา’ มาจากกิริยาการใช้มือตีเข้า แต่
นักวิชาการกล่าวว่า ผีผาน่าจะมาจากคำว่าผิฉินนั่นเอง รูปทรงลำตัววาริคล้ายลูกสาสีฟ้าซึก
มีคันทวนยาว ซึ่งมีทั้งคันทวนตรงและคันทวนงอน มีหลายขนาด โดยมีสาย 4 สาย ด้านบน
ลำตัวมีหมอนรองสายที่ทำด้วยไม้ยูงใต้สายของผีผาลำหรับปรับนิ้วเวลากดสาย คล้ายกับซึ่ง
ของไทย

ผสมผสานระหว่างความสวยสง่ากับความแข็งแกร่งดงาม อาจารย์หมื่นชมแล้วชมอีก เขาถึงกับตั้งใจนำไปให้เส้นเงินดู

เส้นเงินค่อนข้างตื่นตะลึง “ฝึกแค่เพียงห้าปี...”

อาจารย์หมื่นแสดงท่าทีภาคภูมิใจ “แสดงว่าถนัดทางนี้”

เส้นเงินหัวเราะเสียงดังอย่างอดไม่อยู่ สีหน้าท่าทางภาคภูมิใจอย่างยิ่ง แต่ปากกลับพูดแบบถ่อมตัว “เด็กผู้หญิงล้วนต้องฝึกเรื่องเย็บปักถักร้อย ชงชาทำอาหาร...เรื่องฉินหมากล่อมคัดอักษรวาดภาพแค่เรียนไว้ประดับตัวนิดหน่อยก็พอ”

“ชื่อหมิงอย่าไปฟังวาทะไรสาระที่บอกว่า ‘สตรีไร้ปัญญาจึงมีคุณธรรม’ ของหวังเซ่งอวินเลย” อาจารย์หมื่นส่ายหน้ารัวๆ “หากสตรีไร้ปัญญาแล้วจะรู้เหตุรู้ผลได้อย่างไร และถ้าไม่รู้เหตุไม่รู้ผลจะรู้จักความจงรักภักดีหรือ แล้วถ้าไม่รู้จักจงรักภักดีจะเป็นสตรีผู้มีคุณธรรมได้อย่างไร...”

ประเด็นนี้เริ่มถูกลากไปไกล เส้นเงินจึงยิ้มแล้วรีบพูดตัดบทอาจารย์หมื่น “ข้าเห็นว่าดอกหมูตันที่มู่ซิงวาดงามดี มีลู่วาดอีกหลายภาพมาแขวนที่เรือนเจาชี้ดีหรือไม่”

“ผีพู่กันยังอ่อนประสบการณ์เกินไป แขนงภาพอักษรดีกว่า” พูดถึงตรงนี้อาจารย์หมื่นก็รู้สึกเสียใจอีกครั้ง “เสียายที่คุณหนูต้องไปฝึกเย็บปักถักร้อยตอนบ่ายทุกวัน หาไม่ยอมสามารถเรียนวิชาการดนตรีเบื้องต้นกับข้า...จะได้ไม่ต้องเป็นโคลงกลอนซ่อนอักษรไม่สมบูรณ์เช่นนี้”

เส้นเงินเห็นลูกสาวที่ได้ยินสิ่งที่คุยกันจ้องอาจารย์หมื่นตาโตด้วยความสงสัยแล้วรีบก้มหน้าลงแสร้างทำเป็นไม่ได้ยินเสียก่อน จึงอดยิ้มไม่ได้ “เยี่ยซานเป็นผู้ทรงคุณวุฒิแห่งโจวซาน แค้ได้เล่าเรียนบทเพลงภาพยกกลอนกับท่าน ย่อมเป็นเรื่องที่ดี...”

ในเรื่อง*ความฝันในหอแดง*⁶³ หลินได้อวี⁶⁴ บอกให้เซียงหลิง⁶⁵ เรียนรู้การแต่งบทกวี ต้องท่องจำบทกวีคล่องจงทำตัวอักษรของหวังหม่วจี⁶⁶ หนึ่งร้อยบท บทกวีคล่องจงเจ็ดตัวอักษรของเหล่าตู้⁶⁷ หนึ่งร้อยบท บทกวีสี่บาทเจ็ดอักษรของหลี่ซิงเหลียน⁶⁸ หนึ่งถึงสองร้อยบท มีสามท่านนี้เป็นรากฐาน จากนั้นก็อ่านของเถาหวนหมิง⁶⁹ เซียงหลิงอวิ้น⁷⁰ หรวนจี⁷¹ อวีซิ่น⁷² และเป้าจ้าว⁷³ ก็สามารถเป็นกวีได้แล้ว...

ทว่าเส้นมู่ซิงกลับไม่ชอบการท่องจำเป็นที่สุด พอได้ยินอาจารย์หมิ่นพูดเช่นนั้น นางก็มองเส้นเงินตาละห้อยน่าสงสาร

เส้นเงินนี้กัน พุดยิ้มๆ ว่า “แต่ถือว่าพอลจะมีพรสวรรค์เล็กน้อย... ข้าเห็นว่าให้เรียน*คัมภีร์ปภิกษาคติขิงจื่อ* ก่อนแล้วค่อยว่ากัน...”

⁶³ หรือ ‘หงโหลวเมิ่ง’ หรือ ‘ความรักในหอแดง’ เป็นหนึ่งในสี่สุดยอดวรรณกรรมจีนประพันธ์โดย ‘เฉาเสว่ฉิน’ เป็นเรื่องราวความรักของหนุ่มสาวตระกูลมั่งคั่งในสังคมศักดินา 4 ตระกูล เป็นนิยายแนว ‘สัจนิยม’ ที่มุ่งเปิดโปงชีวิตฟุ้งเฟ้อสะท้อนความพอนเพะของชนชั้นสูงในระบบสังคมศักดินา

⁶⁴ ตัวละครหลักในนวนิยายเรื่อง*ความฝันในหอแดง* หลินได้อวีเป็นสตรีที่ร่างกายอ่อนแอ มักป่วยอยู่บ่อยๆ เชี่ยวชาญบทกลอน แต่สุดท้ายตรอมใจตายเพราะไม่ได้แต่งงานกับคนรักเนื่องจากการจัดการของครอบครัว

⁶⁵ ตัวละครในนวนิยายเรื่อง*ความฝันในหอแดง* มีชีวิตที่น่ารันทด ถูกลักพาตัวมาขายตั้งแต่ยังเด็ก และกลายเป็นอนุของตัวละครเซวี่ผาน

⁶⁶ หรือหวังเหวย หรือหม่วเจีย กวีและจิตรกรแห่งราชวงศ์ถัง

⁶⁷ หรือตู้ฝู หรือจื่อจื่อเหมย ปราชญ์แห่งกวีผู้ยิ่งใหญ่สมัยราชวงศ์ถัง

⁶⁸ หรือหลี่ไป หรือไท่ไป หรือซิงเหลียน กวีโรแมนติกผู้ยิ่งใหญ่ในสมัยราชวงศ์ถัง

⁶⁹ หรือเถาเสียน กวีและขุนนางชาวจีน เป็นหนึ่งในกวีที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในช่วงยุคทหราชวงศ์

⁷⁰ หรือเซียงเคอ กวีในราชวงศ์เหนือ - ใต้ มีชื่อเสียงจากบทกวีภูมิทัศน์ ซึ่งได้กลายเป็นประเภทบทกวีสำคัญของวรรณคดีจีน

⁷¹ หรือจื่อจง กวีและเจ้าหน้าที่ของรัฐเว่ยสมัยสามก๊กในประเทศจีน และเป็นหนึ่งในปราชญ์ทั้งเจ็ดแห่งปาไผ่

⁷² หรือเกิงซิ่น หรือจื่อซาน ปรมจารย์ด้านวรรณกรรมของราชวงศ์เหนือ - ใต้

⁷³ หรือหมิงหยวน หรือเป้าซานจวิน ขุนนางชั้นสูงและกวีในช่วงยุคทหราชวงศ์

เล่นมุขชิงรีบผงกัศิระชะให้เล่นเงินเป็นการแสดงความขอบคุณ
เล่นเงินเห็นแล้วต้องกลั่นขำ สนทนากับอาจารย์หมิ่นอีกสองประโยค
ก่อนหาข้ออ้างลากจากไป

อาจารย์หมิ่นได้ยินแล้วแสดงท่าที่ผิดหวัง แต่ยังไม่ยอมทำตามด้วยการสอนคัมภีร์กัศิระชะจนจบ แล้วเริ่มสอนคัมภีร์บักินกคตซิงจื่อให้นาง
นึกถึงเรื่องพวกนี้ ใบหน้าของเล่นมุขชิงก็ผุดรอยยิ้มบาง ๆ

ไม่นานก็ถึงยามชื่อ นาฬิกากลไกร้องบอกเวลาส่งเสียงดังต้องใส่กังวาน
อาจารย์หมิ่นเดินเข้ามาในห้องตำราตรงตามเวลา

หมิ่นเบีย่ซานอยู่ในวัยตั้งตัว⁷⁴ คิ้วเรียวแหวดาสุกใสเป็นประกาย
ไหล่กว้างเอวสอบ มีความสง่างามเป็นพิเศษ

วันนี้เขาสวมชุดคลุมผ้าแพรตัวยาวแบบนักบวชแต่สีน้ำเงินอมม่วง
ในมือถือตำราหนา ๆ หลายเล่ม ใบหน้าขาวกระจ่างดุจหยกมีรัศมีอ้อมเอิบ
แฝงความอ่อนโยน รอยยิ้มเบิกบานใจราวกับแสงแรกอันสดใสในยาม
รุ่งอรุณ

เห็นเล่นมุขชิงทบทวนบทเรียนในช่วงหลายวันก่อนหน้านี้ อาจารย์
หมิ่นก็ยิ้มน้อย ๆ “มุขชิง ไม่เลว ไม่เลว”

เล่นมุขชิงยิ้ม ทำความเคารพอาจารย์หมิ่นผ่านฉากกันผ้าไหมโปร่ง
ปักลาย

อาจารย์หมิ่นนั่งลง วางตำราในมือไว้บนโต๊ะ ลังเลอยู่ครู่หนึ่ง
ก่อนเอ่ยเสียงจริงจัง “มุขชิง ถ้อยคำ ‘ประชาชนพึงกระทำตามคำสั่ง’
แต่มีพียงแจ้งในที่มาของคำสั่ง’ ที่เราถกกันเมื่อสองวันก่อน อาจารย์
ได้ขบคิดอย่างละเอียดแล้ว แม้สิ่งที่เจ้าพูดมาจะค่อนข้างมีเหตุผล แต่

⁷⁴ หมายถึง ช่วงอายุประมาณ 30 ปี

ไม่สามารถกระทำได้จริง ฉางเหยียนกล่าวไว้ดีแล้วว่า ‘การบริหารบ้านเมือง ไม่ต่างจากการปรุงอาหาร’ หากทำตามอย่างที่เจ้าว่า สำนักศึกษาหลวงและ สำนักศึกษาราชวารีในตอนนั้นทั้งหมดไม่ต้องเปลี่ยนระบบใหม่หรอกหรือ...”

ประโยคนี้เดิมทีก็เป็นข้อพิพาท ซ้ำยังเกี่ยวพันไปถึงปัญหาระบอบ การปกครองในราชวงศ์และระบบศักดินา ย่อมไม่ใช่เรื่องที่จะคุยกันได้ เข้าใจชัดเจนภายในหนึ่งหรือสองประโยค และไม่ใช่สิ่งที่คุณคนจะยอมรับได้ ภายในชั่วระยะเวลาสั้น ๆ...วันนั้นเส้นมู่ซิงเพียงแค่ว่าไปตามอารมณ์ ไม่ได้มีเจตนาต่อล้อต่อเถียงกับอาจารย์หมิ่น แต่ดูเหมือนอาจารย์หมิ่น จะสับสนไปกับคำพูดของเส้นมู่ซิงที่บอกว่า “หากอยากให้แวนแคว้น มีความมั่นคง ประชาชนม่กั่ง จำเป็นต้องให้การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นปฐม’ เขาจึงดึงนางมาสนทนาเรื่องนี้ต่อโดยไม่ได้คำนึงถึงความรู้สึกของนาง

ทว่าวันนี้กลับต่างจากเมื่อสองวันก่อน เนื่องจากครั้งนี้อาจารย์หมิ่น เป็นผู้พูด ส่วนเส้นมู่ซิงเป็นผู้ฟัง...

ลั่วเหมยยืนสำรวจอยู่ข้างกายเส้นมู่ซิง เวลาจำเป็นนางจะช่วย ฝนหมึกปูกระดาษ ส่วนเงินซื้อทำตัวเหมือนผีเสื้อบินชมบุปผา เดิน เข้าออกอยู่เรื่อย ๆ สักพักยกขาให้อาจารย์หมิ่น สักพักไปจัดเก็บตำรา ที่ห้องปักตะวันตก

หนึ่งชั่วยาม⁷⁵ ครึ่งผ่านไปอย่างรวดเร็ว อาจารย์หมิ่นยิ้มแล้วลุกขึ้น “สามคนเดินมา ย่อมมีคนเป็นอาจารย์เรา อาจารย์กล่าวไว้ไม่ผิด”

เส้นมู่ซิงถ่อมตัว “ท่านอาจารย์หมิ่นจิตใจกว้างขวาง ย่อมให้มู่ซิง กล่าววาจาไร้สาระเองต่างหาก”

อาจารย์หมิ่นกลับส่ายศีรษะ “เสียดาย...คุณสมบัติที่ดีเช่นนี้...” กล่าวจบเขาก็ยังไม่ยอมถอดใจ ลังเลอยู่พักหนึ่งก็หยิบตำรารวบรวมทวิ

⁷⁵ 1 ชั่วยาม เท่ากับ 2 ชั่วโมง

ของไปจ๊อบ⁷⁶ ส่งให้เส้นมุขิง “ให้ท่องทุกบทนี้ในเวลาว่างนะ”

เส้นมุขิงอมยิ้ม รับตำรามา

อาจารย์หมื่นรู้จักนักเรียนของตนคนนี้เป็นอย่างดี จะพูดหรือไม่ เป็นเรื่องของเขา แต่จะทำหรือไม่เป็นเรื่องของนาง ดูจากสภาพการณ์เช่นนี้ ต่อให้นางรับตำราไป แต่เกรงว่าคงไม่ได้ตั้งใจอ่านอย่างจริงจัง เขาได้แต่ถอนหายใจแล้วจากไป

เส้นมุขิงตรงไปยังเรือนเจ้าชู้อันเป็นที่พำนักของหลี่ชื้อ

เส้นจินงานยุ่งมาก เดิมทีก็ไม่ค่อยมีเวลว่าง บางครั้งเขายังต้องไปที่เรือนของอนุเฉิน ทำให้แทบไม่มีเวลาให้แก่หลี่ชื้อ แม้ในจวนจะสุมข้าวไพร่ มากมายเดินไปมากันอย่างครึกครื้น แต่ทุกครั้งที่เส้นมุขิงเห็นใบหน้า อันอ่อนเยาว์เปล่งปลั่งของอนุเฉิน นางเป็นต้องรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจแทน หลี่ชื้อและเจ็บแปลบในอก

แต่ต่อให้ไม่พอใจแล้วจะอย่างไร ในเมื่อสังคมสมัยนี้ก็เป็นเช่นนี้ ไม่ใช่เรื่องที่คนเพียงคนเดียวจะสามารถเปลี่ยนแปลงได้...เส้นมุขิงทำได้เพียงอยู่เป็นเพื่อนหลี่ชื้อ รับฟังสิ่งที่นางพูดเพื่อให้หลี่ชื้อได้ระบาย ความรู้สึกอ้างว้าง หรือไม่ก็ฟังหลี่ชื้อเล่าเรื่องเก่าๆ เพื่อให้นางได้ทวนกลับไปยังอดีตเมื่อครั้งยังหวานชื่น หรือไม่ก็แสร์งทำท่าทางไร้เดียงसान่ารัก เพื่อหยอกเย้าหลี่ชื้อให้มีความสุขขึ้น...

ความเห็นอกเห็นใจในชะตากรรมของผู้หญิงเหมือนกันทำให้เส้นมุขิง ค่อยๆ มองเห็นความสำคัญของหลี่ชื้อ จากที่แค่ทำไปตามหน้าที่ของลูก บัดนี้กลับกลายเป็นความรู้สึกยินดีเหมือนได้มีสหาย

⁷⁶ หรือเล่าเทียน หรือเซียงซานจิวชื่อ หรืออาจารย์จู้ยอัน กวีสังนิมในราชวงศ์ถัง และเป็นหนึ่งในสามกวีหลักในราชวงศ์ถัง